

2006
veiklos
ataskaita

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos

2006 metų **veiklos ataskaita**

TURINYS

IŽANGA	3
MISIJA, UŽDAVINIAI, PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS IR PRIORITETAI	4
ADMINISTRAVIMAS	4
▪ Struktūra	4
▪ Personalas	5
▪ Finansavimas	6
BAUDŽIAMASIS PERSEKIOJIMAS	7
▪ Ikiteisminiai tyrimai	7
▪ Nustatytos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos	10
▪ Pareikšti įtarimai	11
▪ Nuteisti ir išteisinti asmenys	11
▪ Drausminės nuobaudos	11
▪ Asmenų skundų, pranešimų tyrimas	11
▪ Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis	13
KORUPCIJOS PREVENCIJA	15
▪ Korupcijos rizikos analizė	15
▪ Kovos su korupcija programos	17
▪ Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimas	17
▪ Antikorupcinis teisės aktų vertinimas	18
▪ Nacionalinės kovos su korupcija programos įgyvendinimas	20
▪ Asmenų, siekiančių eiti arba einančių pareigas valstybės ar Savivaldybės įstaigose patikrinimas	21
ANTIKORUPCINIS VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS	22
▪ Valstybės tarnautojų antikorupcinis švietimas	22
▪ Antikorupcinis švietimas bendrojo lavinimo ir aukštesiose mokyklose	22
▪ Antikorupcijos renginiai	23
TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS	23
▪ Daugiašalis bendradarbiavimas	23
▪ Dvišalis bendradarbiavimas	24
▪ Bendradarbiavimas su pereinamojo laikotarpio valstybėmis	24
PASIŪLYMAI DĖL KOVOS SU KORUPCIJA	25
▪ Korupcijos prevencija ir antikorupcinis švietimas	25
▪ Baudžiamasis persekiojimas	26

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba – Respublikos Prezidentui ir Seimui atskaitinga, statutiniais pagrindais veikianti valstybės teisėsaugos įstaiga, kuri atskleidžia ir tiria korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, rengia ir įgyvendina korupcijos prevencijos priemones.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 2 straipsnis

IŽANGA

Pastaruoju metu dažnai pažymima, kad korupcija Lietuvoje yra plačiai paplitusi, tačiau sudėtinga įvertinti realų jos mastą. Kadangi korupcijai būdingas itin didelis latentškumas, sunku patikimai pamatuoti jos paplitimą, dinamiką ir žalą visuomenei.

Korupcija matuojama naudojant sociologinių tyrimų rezultatus ir statistinius duomenis, tačiau šių duomenų ir objektyvios tikrovės santykis yra nevienareikšmis:

Pirma, korupcinio pobūdžio nusikaltimų statistika neatspindi tikrojo korupcinio nusikalstamumo masto, kadangi dėl latentškumo daug tokių nusikaltimų neregistruojama. Korupcijos statistikos rodikliams įtaką daro daug papildomų veiksnių, pavyzdžiui:

- padidėjusi ar sumažėjusi visuomenės tolerancija korupcijai – kuo visuomenė dažniau praneša apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, tuo daugiau šių veikų gali būti išaiškinta;
- teisėsaugos institucijų veikla, siekiant užkardyti korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas – kuo aktyvesnė teisėsaugos institucija, tuo nusikalstamumo rodikliai yra didesni.

Antra, sociologiniai tyrimai atskleidžia tik žmonių subjektyvią nuomonę apie korupciją, kadangi skiriasi patirtis, suvokimas ir situacijos vertinimas. Taigi sociologiniai tyrimai atspindi korupcijos kaip reiškinių suvokimą, bet ne realią situaciją. Tačiau suvokimas yra svarbus tuo, kad parodo visuomenės susirūpinimą korupcijos problema ir jos aktualumą, palyginti su kitomis socialinėmis problemomis.

Dauguma korupcijos suvokimo tyrimų yra gerai žinomi tiek pasaulyje, tiek ir Lietuvoje. 2006 metais atlikti tik keli korupcijos tyrimai, vienas jų yra „Transparency International“ pristatomas korupcijos suvokimo indeksas (KSI), pagal kurį 2006 metais Lietuva užėmė 46 vietą tarp 163 valstybių ir buvo įvertinta 4.8 balo (kaip ir 2005 metais)*. Tarp senųjų Europos Sąjungos valstybių Lietuva yra tarp Italijos ir Graikijos. Tarp naujų Europos Sąjungos valstybių – tarp Čekijos Respublikos ir Latvijos. Tarp kaimyninių valstybių (Latvijos, Lenkijos, Rusijos ir Baltarusijos) Lietuva yra vertinama geriausiai.

Pasaulio patirtis rodo, kad korupcijos paplitimui mažinti reikalinga: stipri politinė valia, nuosekli kovos su korupcija strategija, tinkamas teisinis reglamentavimas, suderinti ir koordinuoti veiksmai, pakankami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, visuomenės parama ir laikas. Todėl būtina imtis naujų ir efektyvių, užsienio valstybių patikrintų kovos su korupcija priemonių, kad jas įgyvendinus Lietuva būtų priskirta prie valstybių, sėkmingai kovojančių su korupcija.

* Laikoma, kad valstybės, kurių KSI viršija 5 balus, nesusiduria su rimtomis korupcijos problemomis. Iš 163 valstybių, 2006 metais dalyvavusių tyrime, tik 44, t. y. 26 proc., KSI didesnis kaip 5 balai.

MISIJA, UŽDAVINIAI, PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS IR PRIORITETAI

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) – tai viena iš valstybės kovos su korupcija sistemos sudedamųjų dalių.

Misija – mažinti korupciją kaip grėsmę žmogaus teisėms ir laisvėms, teisinės valstybės principams, ekonominei plėtrai.

Uždavinys – saugoti ir ginti asmenį, visuomenę, valstybę nuo korupcijos, vykdyti korupcijos prevenciją ir išaiškinimą.

Veiklos kryptys. STT veikla plėtojama trimis viena kitą papildančiomis kryptimis:

1. Baudžiamojo persekiojimo (tikslas – greitai, išsamiai ir teisėtai atskleisti korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas).
2. Korupcijos prevencijos (tikslas – aptikti ir šalinti korupcijos atsiradimo priežastis ir sąlygas, bendradarbiaujant su kitomis institucijomis viešajame ir privačiame sektoriuje).
3. Antikorupcinio visuomenės švietimo ir informavimo (tikslas – didinti visuomenės informuotumą apie korupciją).

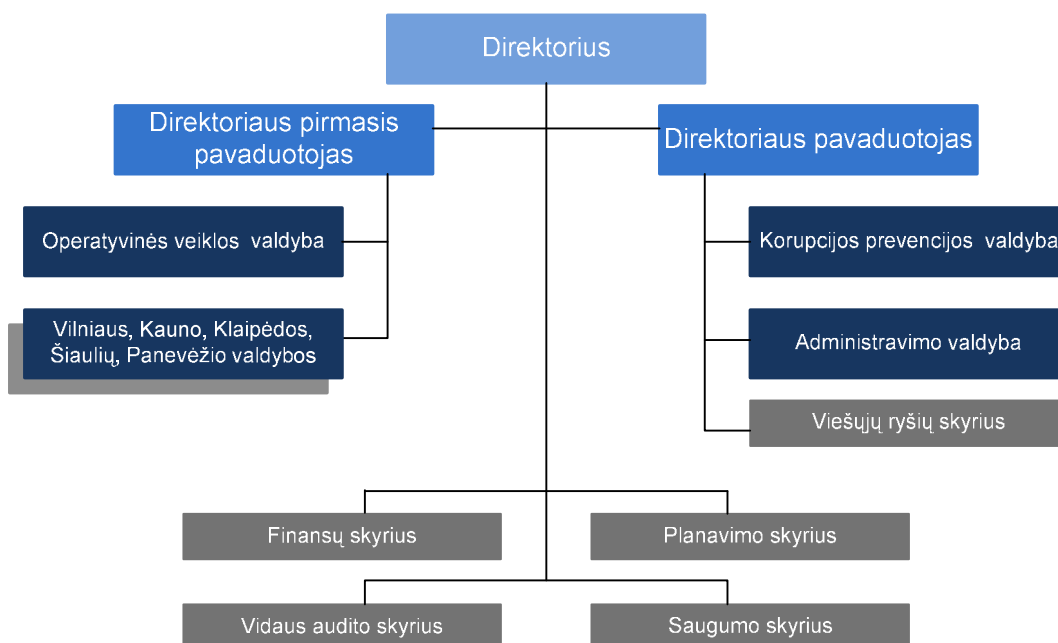
Veiklos prioritetai. STT nustatyti 2006–2008 metų veiklos prioritetai:

- korupcinių veikų, susijusių su valstybės ar savivaldos institucijų teikiamomis administravimo bei viešosiomis paslaugomis, užkardymas;
- korupcinių veikų, susijusių su valstybės ir savivaldos institucijomis, skiriančiomis administracines nuobaudas, užkardymas;
- korupcinių veikų, susijusių su lėšų skirstymu ir pirkimais, vykdomais iš valstybės biudžeto ir ES struktūrinių fondų, užkardymas.

ADMINISTRAVIMAS

STRUKTŪRA

2006 metais STT struktūrą sudarė Administravimo, Operatyvinės veiklos, Korupcijos prevencijos valdybos, 5 teritoriniai padaliniai (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio valdybos), Finansų, Planavimo, Saugumo, Viešųjų ryšių ir Vidaus audito skyriai.

Siekiant pajėgiau kovoti su korupcija, didinti veiklos efektyvumą, operatyvumą, atskirti ir specializuoti padalinių funkcijas, 2006 metais buvo tęsiamas vidaus valdymo sistemos pertvarkymas:

- pradėta Operatyvinės veiklos valdybos reorganizacija – įkurtas specializuotas operatyvinės veiklos padalinys, atskirti žvalgybinio pobūdžio ir analitinės veiklos strateginis bei taktinis lygmenys, pasirengta pertvarkyti logistikos sistema;
- reorganizuota Korupcijos prevencijos valdyba – Prevencijos ir priežiūros skyrius pertvarkytas į Korupcijos rizikos skyrių ir Antikorupcinio vertinimo skyrių, Viešųjų ryšių skyriui suteiktas savarankiško struktūrinio padalinio statusas;
- įgyvendinant Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo reikalavimus, Vidaus audito poskyris reorganizuotas į Vidaus audito skyrių.

PERSONALAS

2006 metų pabaigoje STT dirbo 222 darbuotojai, iš jų 193 statutiniai valstybės tarnautojai, 29 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

Kvalifikacija. Darbuotojų kvalifikacija pagal įgytą išsilavinimą:

- 4 (2 proc.) turi mokslinius laipsnius;
- 194 (87,5 proc.) – aukštąjį universitetinį išsilavinimą;
- 17 (7,5 proc.) – aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą;
- 7 (3 proc.) – vidurinį išsilavinimą.

Mokymai. STT darbuotojai nuolat gilina žinias, ugdo gebėjimus pagal nustatytas prioritetines kvalifikacijos tobulinimo kryptis:

- specialiosios žinios;
- administraciniai gebėjimai ir vadyba;
- informacinės technologijos;
- užsienio kalbos.

2006 metais 51 kvalifikacijos tobulinimo renginyje dalyvavo 131 STT darbuotojas (59 proc.). Siekiant gilinti baudžiamajam persekiojimui vykdyti reikalingas specialiąsias žinias, kartu su Generaline prokuratūra ir Aukščiausiojo Teismo teisėjais surengti mokymai STT darbuotojams dėl Baudžiamojo, Baudžiamojo proceso kodeksų, operatyvinę veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų taikymo tiriant korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas. STT darbuotojai supažindinti su naujausiais operatyvinio darbo organizavimo, slaptųjų bendradarbių verbavimo metodais. Kartu su Latvijos vidaus reikalų ministerija surengti kursai specialiųjų operatyvinių darbuotojų parengimo ir jų veiklos vertinimo klausimais, o su Jungtinės Karalystės Turto išieškojimo agentūra (ARA) – gyvenimo pagal pajamas patikrinimo klausimais. STT darbuotojai taip pat dalyvavo Europos policijos koledžo (CEPOL) organizuojuose mokymuose „Protiniai nusikaltimai ir rizikos vertinimas“, „Nusikaltimai, susiję su modernių technologijų panaudojimu“, „Žmogaus teisės, policijos etika ir korupcijos prevencija“, „Ekonominiai ir finansiniai nusikaltimai“.

Personalo atranka ir informacijos apsauga. 2006 metais STT:

- patobulinta personalo atrankos ir patikimumo patikrinimo sistema (patvirtinta nauja tvarka, pakeistos procedūros);
- adaptuota ir įdiegta pretendentų į STT darbuotojus elgesio rizikos vertinimo sistema (BRASS);
- patobulinta valstybės registrų ir kadastrų duomenų, kitos informacijos naudojimo pagrįstumo patikrinimo tvarka;
- bendradarbiaujant su Lietuvos policijos mokymo centru parengtos pareigūnų rengimo veikti situacijose, kuriose kaip išimtinė priemonė gali būti panaudotas šaunamasis ginklas, tvarkos.

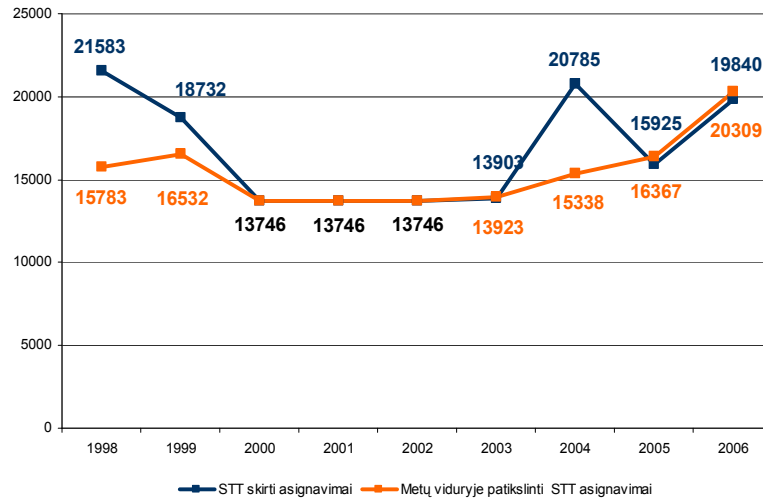
Darbuotojų kaita. 2006 metais į tarnybą priimta 30 naujų darbuotojų ir 22 atleisti. Pastaraisiais metais personalo kaita sudarė vidutiniškai 10 proc. per metus, kuri yra apie du kartus didesnė už įprastinę. Tam įtakos turėjo 2000 metais sumažintas ir nuo to laiko nekeičiamas darbo užmokestis, ribotos galimybės siekti karjeros, teisinio reglamentavimo, susijusio su statutinių pareigūnų pensiniu aprūpinimu, pokyčiai. Šią problemą padėtų išspręsti kintantį pragyvenimo lygį atitinkantis darbo užmokestis, stabilios, ilgalaikės, nebloginamos socialinės garantijos (pensijos, socialinis draudimas, stažai ir kt.), leidimas dirbti kitą darbą ir gauti už jį atlyginimą ir t. t. Tarnybos patrauklumą padidintų valstybės tarnybą reglamentuojančiuose teisės aktuose įtvirtinta statutinių valstybės tarnautojų perkėlimo dirbti į kitas valstybės institucijas galimybė.

FINANSAVIMAS

Iš Lietuvos valstybės biudžeto pagal programą „Kova su korupciniais nusikaltimais ir teisės pažeidimais bei prevencija“ 2006 metais STT buvo skirta 20 309 tūkst. litų asignavimų, iš jų apie 87 proc. išlaidoms ir 13 proc. – materialiam ir nematerialiam turtui įsigyti.

1998–2006 metais STT skirti asignavimai (tūkst. Lt)

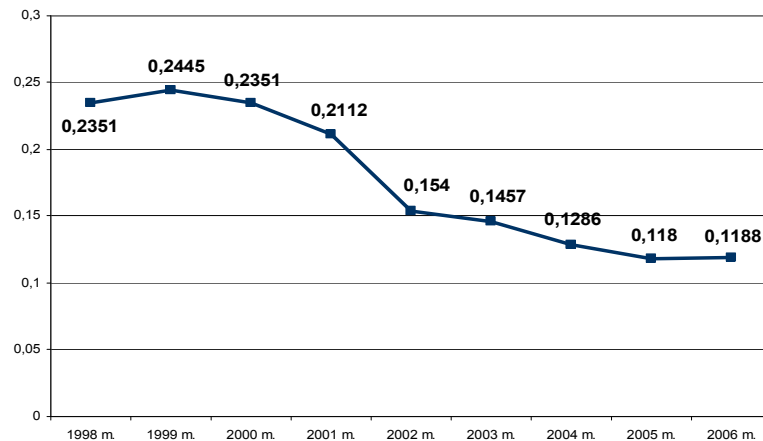
2006 metų STT asignavimai, palyginti su 2005-aisiais, buvo 3942 tūkst. litų didesni, iš jų didžioji dalis panaudota būtiniausioms reikmėms: tarnybos pastato, esančio Vilniuje, avarinės būklės fasado renovacijai, patalpoms Vilniuje, Klaipėdoje ir Šiauliuose remontuoti, kad darbo vietos būtų sutvarkytos ir atitiktų higienos, darbo saugos ir kitus specialius reikalavimus (iš viso 2156,3 tūkst. litų), taip pat fizinės pastatų apsaugos priemonėms atnaujinti, didėjantiems sistemos išlaikymo kaštams padengti (energetiniams resursams, transportui ir kt.). Kita dalis panaudota sistemos plėtrai, t. y. priimtų naujų darbuotojų darbo vietoms įrengti, darbo užmokesčiui, tarnybos atstovavimui Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų ir antikorpucinę veiklą vykdančiose institucijose užtikrinti, kovos su korupcija patirties perdavimo projektams įgyvendinti.

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą ir NATO sumažėjo šių tarptautinių organizacijų STT skiriama parama, kuri kasmet vidutiniškai sudarydavo apie 2,5 mln. litų, todėl 2006 metais dalis išlaidų gebėjimams ugdyti, įrangai įsigyti ir kt. padengta iš STT skirtų asignavimų.

2006 metais STT asignavimai sudarė 0,1188 proc. valstybės biudžeto. 2007 metais numatyta skirti 0,1213 proc. valstybės biudžeto.

Atkreiptinas dėmesys, kad sėkmingai su korupcija kovojančiose valstybėse, antikorpucijos institucijoms skiriama vidutiniškai 0,5 proc. valstybės biudžeto (nuo 0,2 iki 0,7 proc.).

1998–2006 metais valstybės biudžeto pajamų dalis, skirta STT (proc.)

Matyti, kad didžiausia valstybės biudžeto dalis kovai su korupcija skirta 1999 metais, kuri buvo daugiau kaip du kartus didesnė nei 2006 metais.

Pasaulio banko instituto tyrimo duomenimis, su korupcija aktyviai kovojančios šalys gali padidinti savo nacionalines pajamas iki keturių kartų (Daniel Kaufmann, web.worldbank.org). Tai reiškia, kad vienas kovai su korupcija išleistas litas leidžia sutaupyti keturis litus.

BAUDŽIAMASIS PERSEKIOJIMAS

Tikslas – greitai, išsamiai ir teisėtai atskleisti korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas

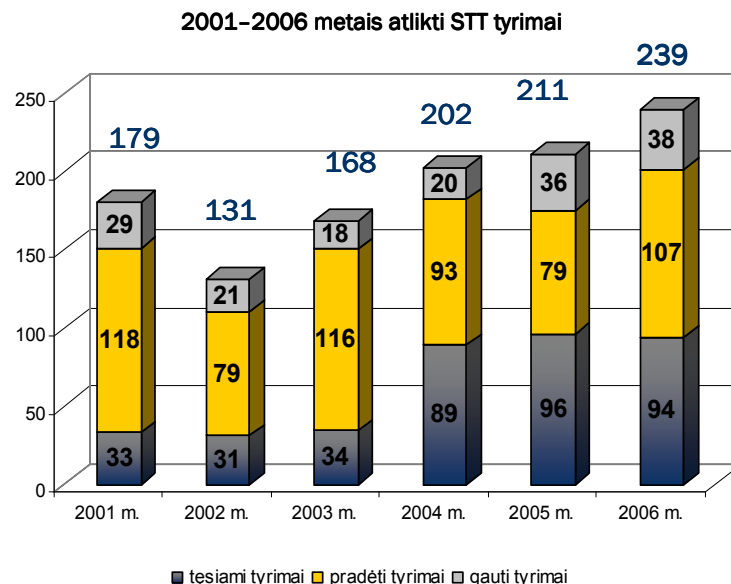
2006 metais imtasi priemonių pagerinti operatyvinę veiklą ir suaktyvinti baudžiamąjį persekiojimą, tuo tikslu:

- įkurtas specializuotas operatyvinės veiklos padalinys;
- atskirti žvalgybinio pobūdžio ir analitinės veiklos strateginis bei taktinis lygmenys;
- atskirtos ir specializuotos operatyvinių padalinių funkcijos;
- pasirengta pertvarkyti nusikalstamų veikų atskleidimo ir tyrimo logistikos sistemą;
- sukurta ir įdiegta operatyvinės informacijos patikimumo vertinimo sistema;
- pakeista operatyvinės informacijos tvarkymo sistema, įdiegiant STT sukurta programinę įrangą;
- parengtos ir su Generaline prokuratūra suderintos nusikalstamos veikos imitacijos modelio taikymo, operatyvinį tyrimą atliekant STT, taisyklės;
- apibendrinta informatorių naudojimo Europos Sąjungos valstybėse praktika ir parengta metodinė rekomendacija;
- įgyvendinant Europos kovos su sukčiavimu biuro (OLAF) 2006 metų subsidijų projektą, įsigyta modernios technikos.

2006 metais baudžiamajam persekiojimui vykdyti skirta apie 83 proc. STT biudžeto.

IKITEISMINIAI TYRIMAI

Atlikti ikiteisminiai tyrimai. 2006 metais STT atliko 239 ikiteisminius tyrimus, iš jų 94 STT padaliniai turėjo metų pradžioje, 107 pradėjo 2006 metais ir 38 gavo iš kitų ikiteisminio tyrimo įstaigų.

2006 metais atliekamų ikiteisminių tyrimų skaičius padidėjo apie 13 proc.

Nuo 2003 m. gegužės 1 d. įsigaliojus Baudžiamojo proceso kodeksui, nenumatančiam ikiteisminio tyrimo sustabdymo galimybei, gerokai padaugėjo tęsiamų ikiteisminių tyrimų skaičius. Pastaruosius trejus metus kasmet vidutiniškai tęsiama apie 90 ikiteisminių tyrimų.

Gauti ikiteisminiai tyrimai. 2006 metais iš kitų ikiteisminio tyrimo įstaigų prokuroro pavedimu STT gavo 38 ikiteisminius tyrimus, iš jų 20 (53 proc.) buvo nutraukta ir tik 6 (16 proc.) perduoti prokurorui

kaltinamajam aktui surašyti. Praktika rodo, kad dauguma iš kitų ikiteisminio tyrimo įstaigų gautų ikiteisminių tyrimų yra nutraukiami.

2006 metais nemažai tarnybos resursų reikėjo skirti įvairiems pavedimams vykdyti, kurie savo apimtimi neretai prilygo ikiteisminiam tyrimui. Vien Vilniaus valdybos pareigūnai gavo ir įvykdė 14 užsienio šalių teisinės pagalbos prašymų.

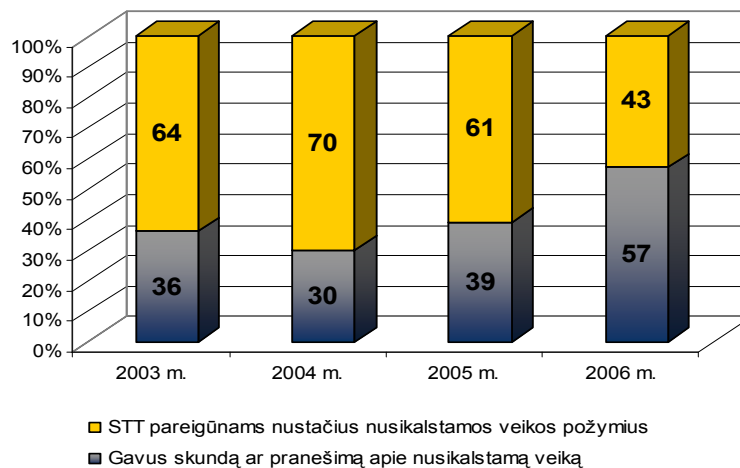
Pradėti ikiteisminiai tyrimai. 2006 metais STT pradėjo 107 ikiteisminius tyrimus, t. y. 35 proc. daugiau nei praėjusiais metais. Padidėjimą lėmė:

- kylanti darbuotojų kvalifikacija ir patirtis, taikant baudžiamosios teisenos įstatymus;
- anksčiau paminėti organizaciniai veiksmai stiprinant tarnybos pajėgumus baudžiamojo persekiojimo srityje;
- intensyvesnis STT bendradarbiavimas su kitomis teisėsaugos institucijomis.

Iš 107 pradėtų ikiteisminių tyrimų:

- 61 tyrimas (57 proc.) – gavus skundą, pareiškimą ar pranešimą apie nusikalstamą veiką;
- 46 tyrimai (43 proc.) – STT pareigūnams nustačius nusikalstamos veikos požymius.

2003–2006 metais pradėti ikiteisminiai tyrimai
pagal informacijos gavimo šaltinį (proc.)

Matyti, kad 2006 metais padidėjo ikiteisminių tyrimų, pradėtų gavus skundą, pareiškimą ar pranešimą apie nusikalstamą veiką, skaičius, kuris rodo, kad daugėja asmenų, pranešančių apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.

Įgyvendinant nustatytus 2006–2008 metų STT veiklos prioritetus, ypatingas dėmesys buvo skiriamas tyrimams, kuriais siekiama atskleisti korupcines sistemas, korupcijos paveiktas sritis, kuriose privačių asmenų interesai tiesiogiai susiduria su valstybe. 2006 metais pradėti ikiteisminiai tyrimai dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų išduodant leidimus, asmenims įgyjant nuosavybės teises į žemės sklypus ir kitą nekilnojamąjį turtą, organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus ir kt. Pavyzdžiui:

- dėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorės bei kelių įmonių vadovų nusikalstamų veikų, t. y. galimo piktnaudžiavimo tarnyba ir dokumentų klastojimo, neteisėtai parduodant įmonės akcijas;
- dėl Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus galimo piktnaudžiavimo ir didelės vertės svetimo turto iššvaistymo vykdant Šilutės rajono švietimo įstaigų renovaciją;
- dėl Panevėžio miesto savivaldybės tarybos nario galimo sukčiavimo pasisavinant privačių įmonių bei savivaldybės skiriamas lėšas, piktnaudžiavimo tarnyba, kaip valstybės politikui darant įtaką Panevėžio miesto savivaldybės viešųjų pirkimų komisijos nariams vykdomo viešojo pirkimo metu;
- dėl Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamento skyriaus viršininko galimo piktnaudžiavimo tarnyba, kyšininkavimo, dokumentų klastojimo derinant statybų bei projektavimo dokumentus;
- dėl Kultūros paveldo departamento Kauno teritorinio padalinio tarnautojų galimo piktnaudžiavimo tarnyba, kyšininkavimo už leidimų vykdyti statybos ir rekonstrukcijos darbus neteisėtai išdavimą;
- dėl Šiaulių teritorinės muitinės viršininko galimo kyšininkavimo ir piktnaudžiavimo tarnyba (tiriama apie 30 piktnaudžiavimo tarnyba epizodų);

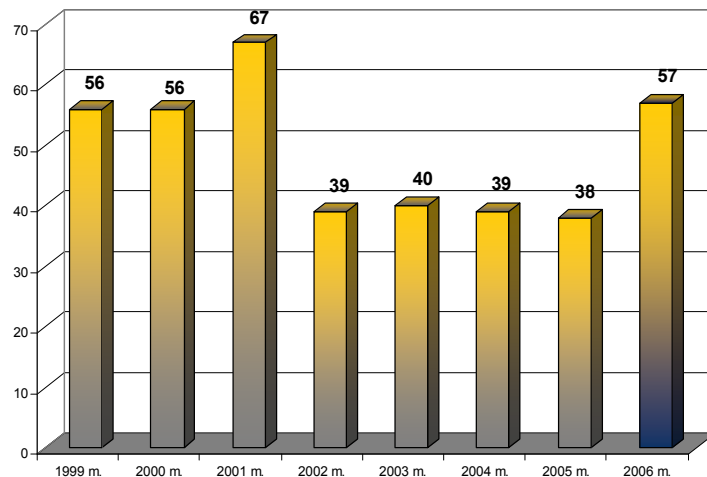
- dėl Panevėžio apskrities viršininko administracijos Žemės tvarkymo departamento tarnautojų galimo piktnaudžiavimo tarnyba, neteisėtai perduodant valdyti privačios nuosavybės teise valstybinės žemės sklypus;
- dėl Kauno apskrities Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros tarnautojų galimai nusikalstamų veikų išduodant leidimus statyboms bei vykdant kitas su statybomis susijusias procedūras.

Baigti ikiteisminiai tyrimai. Įsitikinus, kad ikiteisminio tyrimo metu surinkta pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamojo kaltę dėl nusikalstamos veikos padarymo, ikiteisminis tyrimas baigiamas.

2006 metais kaltinamojo akto surašymu, pareiškimu dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu ar pareiškimu dėl bylos nagrinėjimo pagreitinoto proceso tvarka buvo baigti 57 ikiteisminiai tyrimai, iš jų:

- 43 ikiteisminiai tyrimai baigti surašant kaltinamąjį aktą;
- 1 ikiteisminis tyrimas baigtas pareiškimu dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu;
- 13 pareiškimu dėl bylos nagrinėjimo pagreitinoto proceso tvarka.

1999–2006 metais baigti ikiteisminiai tyrimai

Palyginti su 2005-aisiais, 2006 metais baigtų ikiteisminių tyrimų padaugėjo apie 50 proc.

Neskaičiuojant baigtų ikiteisminių tyrimų su pareiškimu dėl bylos nagrinėjimo pagreitinoto proceso tvarka, matyti, kad baigtų ikiteisminių tyrimų skaičius išlieka pastovus. Tai rodo, kad turimi pajėgumai leidžia per metus apie 40 vidutinio sudėtingumo ikiteisminių tyrimų baigti surašant kaltinamąjį aktą.

1999–2001 metais kaltinamosios išvados surašymu buvo baigiama vidutiniškai po 60 baudžiamųjų bylų. 2002–2006 metais kaltinamojo akto surašymu – 40. Analizuojant galimas baigtų ikiteisminių tyrimų sumažėjimo priežastis, galima išskirti šiuos veiksnius:

- Konstituciniam Teismui išaiškinus (žr. 2000 m. gegužės 8 d. nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 2 straipsnio 12 dalies, 7 straipsnio 2 dalies 3 punkto, 11 straipsnio 1 dalies ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 198¹ straipsnio 1 bei 2 dalių atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“), kad nusikalstamos veikos imitacijos modeliu galima tik prisijungti prie nusikalstamos veikos, gerokai sumažėjo nusikalstamos veikos imitacijos modelio taikymo atvejų;

- nuo 2003 m. gegužės 1 d. įsigaliojęs Baudžiamojo proceso kodeksas, patvirtintas 2002 m. kovo 14 d. įstatymu Nr. IX-785, pakeitė visą baudžiamąjį procesą. Įsigaliojus naujam kodeksui, sudėtingesnis tapo procesinių prievartos priemonių taikymas, o dėl naujų metodų taikymo tiriant korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas prireikė daugiau žmogiškųjų, finansinių ir materialinių išteklių;

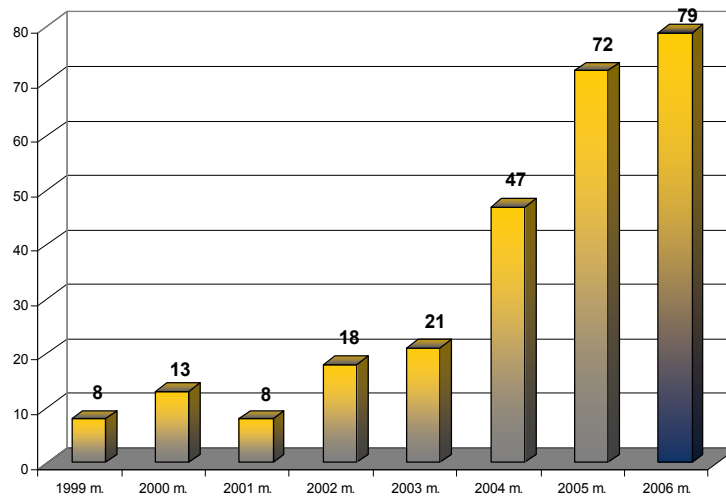
- aukščiau minėtų veiksnių pagrindu susiformavusi teismų praktika.

Nutraukti ikiteisminiai tyrimai. 2006 metais buvo nutraukti 79 ikiteisminiai tyrimai.

Nutrauktų ikiteisminių tyrimų pradėjo daugėti nuo 2004 metų. Jei 1999–2003 metais vidutiniškai buvo nutraukiama 13 baudžiamųjų bylų, tai nuo 2003–2007 metais – 66.

1999–2006 metais nutraukti ikiteisminiai tyrimai

2006 metais nutrauktų ikiteisminių tyrimų padaugėjo apie 10 proc. Nemažą jų dalį sudaro iš kitų ikiteisminio tyrimo įstaigų gauti ikiteisminiai tyrimai. Tikėtina, kad ateityje nutrauktų ikiteisminių tyrimų daugės neženkliai.

Nutrauktų ikiteisminių tyrimų skaičiaus didėjimą nulėmė nuo 2003 m. gegužės 1 d. įsigaliojusio Baudžiamojo proceso kodekso nuostatos, kurios, priešingai nei anksčiau galiojusio kodekso, įpareigoja ikiteisminio tyrimo įstaigą ir prokuratūrą kiekvienu atveju, kai paaiškėja nusikalstamos veikos požymių, pradėti ikiteisminį tyrimą net ir tais atvejais, kai iš gauto pareiškimo negalima patikimai spręsti, ar nusikalstama veika iš tikrųjų buvo padaryta.

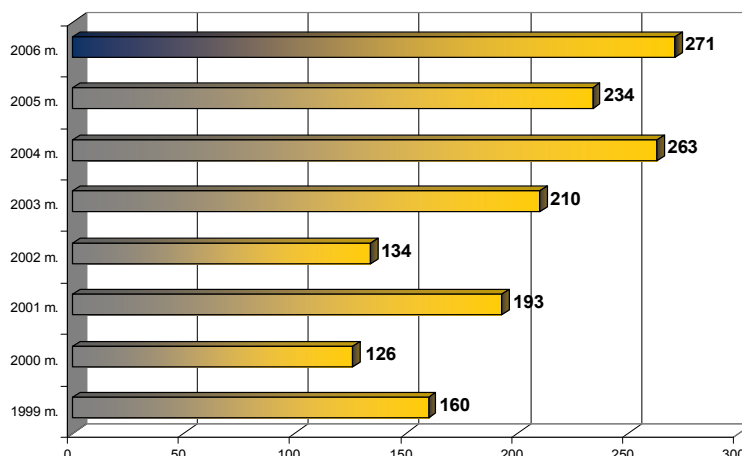
NUSTATYTOS KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMOS VEIKOS

2006 metais ikiteisminių tyrimų metu gauta duomenų apie 601 nusikalstamą veiką (įskaitant ankstesniais metais pradėtus tyrimus).

2006 metais baigtuose, t. y. perduotuose prokurorui kaltinamojo akto surašymui ikiteisminiuose tyrimuose, nustatyta 271 nusikalstama veika, iš jų:

- 51 – kyšininkavimas (BK 225 str.);
- 3 – tarpininko kyšininkavimas (BK 226 str.);
- 62 – papirkimas (BK 227 str.);
- 63 – piktnaudžiavimas (BK 228 str.);
- 12 – tarnybos pareigų neatlikimas (BK 229 str.);
- 80 – kitos nusikalstamos veikos.

1999–2006 metais nustatytos nusikalstamos veikos

Nustatytų nusikalstamų veikų skaičius svyruoja, tačiau pastebima didėjimo tendencija. Palyginti su 2005-aisiais, 2006 metais nusikalstamų veikų skaičius padidėjo 16 proc.

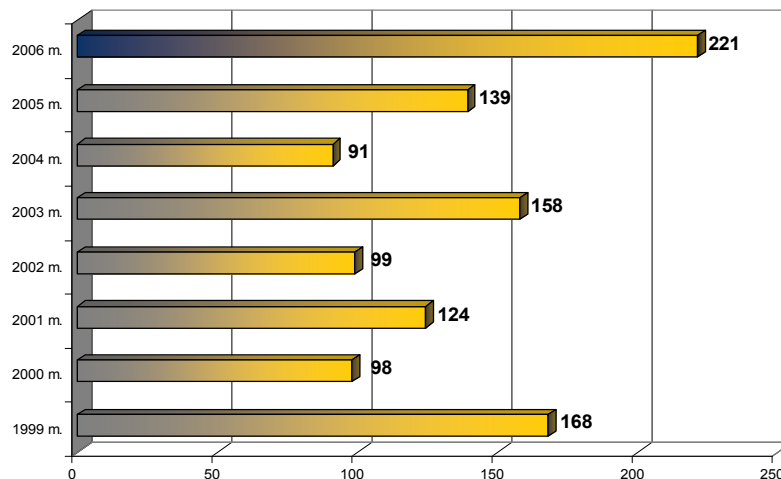
Nusikalstamų veikų skaičius priklauso nuo daugelio veiksnių:

- atliekamo tyrimo sudėtingumo;
- pranešančių asmenų skaičiaus;
- tyrėjų kompetencijos;
- šiai veiklos sričiai skiriamų resursų.

PAREIKŠTI ĮTARIMAI

2006 metais STT pareiškė įtarimus 221 asmeniui, iš jų 112 valstybės tarnautojų ir pareigūnų, 108 kitiems asmenims, 1 juridiniam asmeniui.

1999 - 2006 metais išaiškinti asmenys, įtariamai padarę nusikalstamas veikas

Palyginti su 2005-aisiais, 2006-ais metais STT išaiškino 59 proc. daugiau asmenų, padariusių korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas. Per pastaruosius dvejus metus šis skaičius padidėjo net 2,4 karto.

2006 metais padidėjo ir vidutinis vieno ikiteisminio tyrimo metu išaiškintų asmenų, padariusių korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, skaičius. Tai vienas iš požymių, kad STT atliekami tyrimai sudėtingėja.

Prokurorui kaltinamajam aktui surašyti perduoti ikiteisminiai tyrimai dėl 98 asmenų.

NUTEISTI IR IŠTEISINTI ASMENYS

Turimais duomenimis, 2006 metais baudžiamosiose bylose, kuriose ikiteisminį tyrimą atliko STT, nuteistas 81 asmuo, 8 asmenys išteisinti.

2005 metais baudžiamosiose bylose, kuriose ikiteisminį tyrimą atliko STT, nuteisti 33 asmenys, 8 asmenys išteisinti. 2004 metais – nuteista 50 asmenų, išteisinti 3 asmenys.

DRAUSMINĖS NUOBAUDOS

Turimais duomenimis, pagal STT pareigūnų ikiteisminio tyrimo metu surinktą ir pateiktą medžiagą 14 valstybės tarnautojų ir pareigūnų skirtos drausminės (tarnybinės) nuobaudos.

ASMENŲ SKUNDŲ, PRANEŠIMŲ TYRIMAS

Siekiant užtikrinti gyventojų skundų, pranešimų nagrinėjimo operatyvumą, 2006 metais:

- teritoriniuose padaliniuose įsteigtos pareigybės ir paskirti pareigūnai, kurių funkcija – asmenų pranešimų, prašymų ir skundų tyrimas;
- įgyvendinant Viešojo administravimo įstatymo reikalavimus, pakeista gyventojų skundų ir pranešimų nagrinėjimo STT tvarka.

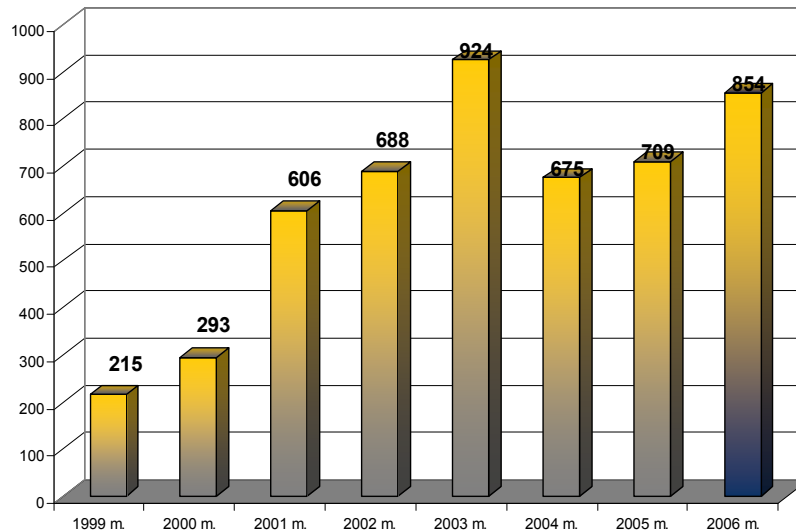
2006 metais STT padaliniai gavo 854 asmenų skundus, pranešimus, iš jų 159 anoniminius (19 proc.), apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais

galimai padarytą asmens teisių ir teisėtų interesų pažeidimą, kurie buvo nagrinėjami Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

48 skundai, pranešimai buvo gauti iš valstybės politikų.

1999–2006 metais gauti asmenų skundai, pranešimai

2006 metais, palyginti su 2005-aisiais, skundų, pranešimų padaugėjo daugiau kaip 20 proc.

2001–2006 metais, išskyrus 2003-uosius, vidutiniškai kasmet STT buvo gauta apie 700 skundų, pranešimų. 2003 metais skundų, pranešimų skaičiaus padidėjimą nulėmė 2003 m. liepos 4 d. Seimo nutarimas Nr. IX-1701 „Dėl problemų, susijusių su nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimu sprendimo“, kuriuo STT buvo įpareigota nustatyti visus faktus, kai nuosavybės teisių į žemę, mišką ar vandens telkinius atkūrimo teise, naudodamiesi tarnybine padėtimi, savanaudiškai pasinaudojo valstybės tarnautojai, kurių tarnyba susijusi su nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimu, ir nedelsiant spręsti klausimą dėl šių asmenų patraukimo atsakomybėn. Taip pat patikrinti, ar teisėtai atkurtos nuosavybės teisės į žemę, mišką ir vandens telkinius politikams.

Asmenys, kreipdamiesi į STT, dažniausiai (beveik pusė pareiškėjų) skundėsi žemės reformą vykdančių institucijų, apskričių administracijų ir savivaldos institucijų, Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių institucijų veikla.

Iš 2006 metais gautų 854 skundų, pranešimų:

- 679 išnagrinėti ir dėl jų priimti administraciniai sprendimai, t. y. atlikti privalomi veiksmai nagrinėjant asmens skundą, pranešimą apie galimai padarytą asmens teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimtas sprendimas (parengtas atsakymas pareiškėjui);

- 106 perduoti kitoms institucijoms pagal kompetenciją, t. y. tais atvejais, kai STT neturėjo įgaliojimų priimti administracinės procedūros sprendimą dėl skunde išdėstyto klausimo, skundas perduotas viešojo administravimo subjektui, turinčiam reikiamus įgaliojimus;

- 36 įstatymo nustatytais pagrindais buvo gražinti pareiškėjams nenagrinėti, t. y. tokiais atvejais, kai STT arba teismas jau yra priėmęs administracinės procedūros sprendimą tuo pat klausimu ir asmuo nepateikė naujų faktinių duomenų, leidžiančių ginčyti sprendimą.

Pagal Asmenų pranešimų ir skundų nagrinėjimo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyboje tvarką, kai pranešimo ar skundo nagrinėjimo metu nustatomi nusikalstamos veikos požymiai, pradedamas ikiteisminis tyrimas. Pranešimo, skundo nagrinėjimo metu nustatius viešojo intereso pažeidimo, tarnybinio nusižengimo ar viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje konflikto požymių, surašomas pranešimas kompetentingoms institucijoms.

2006 metais STT, atlikusi pranešimų ir skundų tyrimą, surinko ir Generalinei prokuratūrai perdavė medžiagas dėl galimo viešojo intereso pažeidimo. Pavyzdžiui:

- dėl Žemės ūkio ministerijos patikėjimo teise valdyto nekilnojamojo turto (Klaipėda) mainų į įmonės nuosavybės teise priklausančias patalpas. Surinkti duomenys leido daryti išvadą, kad minėti mainai yra nelygiaverčiai ir pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas, pagal kurias mainų sutartį valstybės ar savivaldybės institucijos, valstybės ir savivaldybės įmonės, įstaigos ir organizacijos turi teisę perleisti kitiems juridiniams ir fiziniams

asmenims patikėjimo teise valdomą lygiavertį (iki 5 procentų besiskiriantį) ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą, jeigu įsigyjamas pagal mainų sutartį turtas reikalingas valstybės ar savivaldybių funkcijoms įgyvendinti;

- dėl nuosavybės teisių į sklypo Trakų miesto centre atkūrimo. Surinkti duomenys, kad Trakų rajono apylinkės teismas, nustatydamas juridinę reikšmę turintį faktą, rėmėsi neteisingu 1923 metų laikinu Trakų miesto žemės sklypų sąrašo vertimu, o Vilniaus apskrities viršininko administracija nevykdė įgaliojimų ginant viešąjį interesą atstovaujamosiose veiklos srityse, t. y. Trakų rajono apylinkės teismui nepateikė duomenų, kad minėto sąrašo vertimas yra klaidingas. Trakų rajono apylinkės teismas, remdamasis STT surinkta medžiaga, nusprendė panaikinti Trakų rajono apylinkės teismo sprendimą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, pagal kurį asmeniui buvo atkurtos nuosavybės teisės į minėtą sklypą;

- dėl neteisėto leidimo statybai Labanoro regioninio parko Kulionių kraštovaizdžio draustinio teritorijoje, kuriai taikomas Saugomų teritorijų įstatymas bei kiti teisės aktai, nustatantys specialius saugomų teritorijų apsaugos, projektavimo ir statybų šiose teritorijose reikalavimus, išdavimo. Surinkti duomenys, kad Molėtų rajono savivaldybės administracijos direktorius, neturėdamas dokumentų, patvirtinančių, jog žemės sklype anksčiau buvo sodyba, neteisėtai išdavė statybos leidimą. Pagal STT surinktą medžiagą du Molėtų rajono savivaldybės tarnautojai patraukti drausminėn atsakomybėn. Surinkta medžiaga perduota ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijai (VTEK), kuri nustatė, kad dar vienas tarnautojas pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo reikalavimus.

Pastaraisiais metais daugėja asmenų, besikreipiančių į STT, tačiau vis dar neretai skundžiamasi biurokratizmo apraiškomis (sprendimų priėmimo vilkinimu visų valdymo lygių institucijose), valstybės tarnautojų elgesiu, netobulomis procedūromis, institucijų sprendimais ir pan.

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

2006 metais STT glaudžiai bendradarbiavo su teisėsaugos ir kitomis valstybės institucijomis: Valstybės saugumo departamentu, Lietuvos kriminalinės policijos biuru, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Muitinės departamentu prie Finansų ministerijos Muitinės kriminaline tarnyba, Kalėjimų departamentu prie Teisingumo ministerijos, keitėsi veiklai užtikrinti reikalinga informacija, vykdė bendrus operatyvinio bei ikiteisminio tyrimo veiksmus. Pavyzdžiui:

STT, vykdydama 2003-11-28 su Valstybės saugumo departamentu pasirašytą susitarimą dėl operatyvinės veiklos subjektų bendradarbiavimo ir operatyvinės veiklos koordinavimo bei įgyvendindama Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo reikalavimus, patikrino 346 asmenis ir 15 įmonių;

Kad būtų užtikrintas Azartinių lošimų įstatymo 11 straipsnio reikalavimus, pagal Valstybinės lošimų priežiūros komisijos paklausimus STT patikrino 898 asmenis ir 9 įmones.

Išanalizavus sociologinių tyrimų rezultatus buvo nustatyta, kad daug šalies gyventojų ir verslininkų mano, jog viena iš labiausiai korumpuotų valstybės institucijų yra „kelių policija“; be to, pastaruoju laikotarpiu apklausų duomenimis, padaugėjo papirkimo atvejų, kai asmenys, pažeidę kelių eismo taisykles, duodami kyšius bando papirkti arba paperka kelių policijos pareigūnus, siekdami neteisėtos jų veikos. Todėl STT teritoriniai padaliniai, bendradarbiaudami su Policijos departamentu ir jo teritoriniais padaliniais, ėmėsi veiksmų, siekdami išaiškinti ne tik kyšininkaujančius policininkus, bet ir juos papirkinėjančius asmenis. 2006 metais STT pradėti 32 ikiteisminiai tyrimai dėl policijos pareigūnų papirkimo, tikintis, kad be didelių sąnaudų šie bendri STT ir policijos veiksmai duos teigiamų prevencinių rezultatų ir transporto priemonių vairuotojai pradės vengti duoti kyšius bijodami būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn;

2006 metais STT aktyviai bendradarbiavo su Valstybine mokesčių inspekcija (VMI), siekdama patikrinti turto įsigijimo pagrįstumą. Pagal STT pateiktą informaciją VMI atliko 21 asmens ir 13 įmonių mokestinį tyrimą (patikrinimą). Pavyzdžiui: pagal STT pateiktą informaciją VMI atliko asmens mokestinį tyrimą (patikrinimą), kuris gyventojas (šeimos) turto ir pajamų deklaracijoje neteisėtai nurodė piniginių lėšų – 20 000 000 (dvidešimt milijonų) JAV dolerių – įsigijimo pagrįstumą ir teisėtumą. Nustačius šį faktą, Generalinėje prokuratūroje pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimo.

Apibendrinant veiklą baudžiamojo persekiojimo srityje galima teigti, kad STT veiklos rezultatai baudžiamojo persekiojimo srityje tampa stabilesni, o turimi pajėgumai panaudojami efektyviai.

Kitų valstybių institucijų, tiriančių korupcinio pobūdžio ir finansinius nusikaltimus, veiklos analizė* parodė, kad vienas STT tyrėjas atlieka du kartus daugiau tyrimų negu kitų Europos valstybių institucijų (Didžiosios Britanijos SFO, Latvijos KNAB) tyrėjas.

Institucija	Personalas	Tyrėjai	Atliekama tyrimų	Vienam tyrėjui tenka tyrimų
Didžiosios Britanijos SFO	300	50 proc.	69	0,46
Latvijos KNAB	106	34 proc.	29	0,80
Lietuvos STT*	222	65 proc.	239	1,64
Hong Kongo ICAC	1314	70 proc.	800	0,86
Egipto ACA	1200	50 proc.	335	0,55

*STT 2006 metų duomenys

Nepaisant to, kad pradėjus veikti naujam teisiniam reguliavimui, t. y. įsigaliojus naujam Baudžiamajam, Baudžiamojo proceso kodeksams, besiformuojant teisminei praktikai, sudėtingesnis tapo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atskleidimas ir tyrimas, dėl to prireikė daugiau žmogiškųjų, materialųjų išteklių, nemažai tarnybos resursų reikėjo skirti įvairiems pavedimams vykdyti, kurie tiesiogiai neatsispindi pagrindiniuose veiklos rodikliuose, statistiniai duomenys, tokie kaip įtariamų asmenų ir nusikalstamų veikų ikiteisminiame tyrime skaičius, taip pat baigtų ikiteisminių tyrimų skaičius, nuteistų asmenų skaičius, leidžia daryti išvadas apie STT veiklos didėjančius ne tik kiekybinius, bet ir kokybinius rodiklius.

Pasiūlymai. Siekiant didesnio baudžiamojo persekiojimo efektyvumo, būtina tobulinti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kriminalizavimą, atskleidimo ir tyrimo priemones ir būdus.

Tuo tikslu Seimui pateikti teisės aktų projektai:

1) Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 227, 228 ir 230 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas, kuriuo siekiama:

- nustatyti arba atsisakyti termino, per kurį asmuo, pasiūlęs, pažadėjęs, davęs kyšį, gali pranešti apie tai teisėsaugos institucijai ir būtų atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą;
- nustatyti piktnaudžiavimą ir kaip baudžiamąjį nusižengimą;
- detalizuoti turtinės žalos dydį (ribas) nusikalstamose veikose valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, t. y. nustatyti minimalų turtinės žalos dydį baudžiamajai atsakomybei atsirasti bei mažinti turtinės žalos dydį, nuo kurio veika būtų laikoma nusikaltimu.

2) Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 159, 160, 199, 212 ir 216 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas, kurio tikslas:

- numatyti galimybę ikiteisminį tyrimą atliekančioms institucijoms tiriant nusikalstamas veikas, numatytas BK 225 straipsnio 4 dalyje ir 227 straipsnio 3 dalyje, taikyti BPK 159 straipsnyje nustatytą procesinę prievartos priemonę – atlikti nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus;
- sudaryti sąlygas ikiteisminio tyrimo metu būtiniais atvejais nedelsiant taikyti procesinę prievartos priemonę – slaptą sekimą;
- numatyti galimybę taikyti anonimiškumą nukentėjusiajam ar liudytojui dalyvaujant procese dėl apysunkio nusikaltimo, nurodyto BK XXXIII skyriuje, taip pat dėl apysunkių korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų;
- įtvirtinti ikiteisminio tyrimo nutraukimo atvejį, kai yra BK 227 straipsnyje 4 dalyje nustatytos asmens atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą sąlygos ir pagrindai;
- įtvirtinti nuostatą, kad nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą būtų numatytas ir ikiteisminio tyrimo metu surinktų duomenų apie padarytus administracinius teisės pažeidimus ar drausminius nusižengimus perdavimas atitinkamoms institucijoms dėl atsakomybės taikymo.

3) Valstybės registrų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas, kurio tikslas – nustatyti, kad registro tvarkymo įstaiga netvarkytų priimtų užklausų ir perduotų registro duomenų apskaitos, kai registro duomenys teikiami operatyvinės veiklos subjektams, naudojantiems registro duomenis jiems pavestoms operatyvinėms funkcijoms atlikti, užtikrintų tinkamą teisėsaugos institucijų aprūpinimą informacija, operatyvinės veiklos konspiracijos ir konfidencialumo principų realizavimą bei Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatų įgyvendinimą.

* Didžiosios Britanijos korupcijos eksperto, profesoriaus Alano Doigo 2005 metais atlikto tyrimo „Antikorupcijos strategijos ir antikorupcijos institucijos“ duomenimis

Tikimasi, kad dėl minėtų organizacinių veiksmų stiprinant tarnybos pajėgumus baudžiamojo persekiojimo srityje, intensyvesnio bendradarbiavimo su kitomis teisėsaugos institucijomis, specialių darbuotojų mokymų ir teisės aktų tobulinimo STT veikla baudžiamojo persekiojimo srityje bus efektyvesnė ir rezultatyvesnė.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

Tikslas – aptikti ir šalinti korupcijos atsiradimo priežastis ir sąlygas

2006 metais sustiprinti pajėgumai korupcijos prevencijai vykdyti:

- reorganizuota Korupcijos prevencijos valdyba – Prevencijos ir priežiūros skyrius pertvarkytas į Korupcijos rizikos skyrių ir Antikorupcinio vertinimo skyrių;
- teritoriniuose padaliniuose įsteigtos pareigybės ir paskirti pareigūnai, kurių funkcija – vykdyti korupcijos prevenciją ir antikorupcinį visuomenės švietimą bei informavimą.

2006 metais korupcijos prevencijai įgyvendinti skirta apie 7 proc. STT biudžeto.

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 5 ir 15 straipsniais, STT įpareigota:

- atlikti korupcijos rizikos analizę, teisės aktų ar jų projektų antikorupcinį vertinimą;
- dalyvauti Vyriausybei rengiant Nacionalinę kovos su korupcija programą (NKKP), vykdamas valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos koordinavimą bei kontrolės korupcijos prevencijos srityje funkcijas;
- teikti informaciją apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje;
- teikti rekomendacijas dėl korupcijos prevencijai įgyvendinti būtinų įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimo, pakeitimo ar papildymo, NKKP papildymo ar pakeitimo, kitų kovos su korupcija programų rengimo;
- stebėti kaip įgyvendinamos pateiktos rekomendacijos dėl kovos su korupcija programų;
- kartu su kitomis valstybės ar savivaldybių įstaigomis įgyvendinti NKKP.

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖ

Vadovaujantis korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio ir Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ nuostatomis, valstybės ar savivaldybių įstaigos, nustačiusios veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, pateikia išvadas STT, kuri įvertinusi gautą išvadą ir kitą informaciją, valstybės ar savivaldybės veiklos sričių atitikimą minėtoje tvarkoje nustatytus kriterijus, priima sprendimą dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo.

Išvados dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės. 2006 metais STT išanalizavo gautas išvadas, kurias pateikė:

- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija;
- Sveikatos apsaugos ministerija;
- Susisiekimo ministerija;
- Vilniaus miesto savivaldybė;
- Kauno miesto savivaldybė;
- Klaipėdos miesto savivaldybė;
- Utenos apskrities viršininko administracija;
- Valstybinė mokesčių inspekcija;
- Kalėjimų departamentas;
- Metrologijos inspekcija;
- Ryšių reguliavimo tarnyba;
- Vilniaus miesto savivaldybės viešoji įstaiga Vilniaus miesto universitetinė ligoninė.

Korupcijos rizika įstaigų veikloje. 2006 metais atliktos 4 korupcijos rizikos analizės:

- Užsienio reikalų ministerijoje;
- Ryšių reguliavimo tarnyboje;
- Kauno apskrities viršininko administracijoje;

- Pakruojų rajono savivaldybėje.
- Korupcijos rizikos analizės metu nustatyti šie trūkumai, būdingi visoms įstaigoms:
- nepakankamas vidaus teisės aktų aiškumas ir konkretumas;
 - dažnos kolegialius sprendimus priimančių organų veiklos teisinio reglamentavimo spragos;
 - per mažai dėmesio skiriama teisės aktų ar jų projektų antikorpuciniam vertinimui, antikorpuciniam švietimui, asmenų, siekiančių eiti pareigas patikrinimui;
 - nėra paskirti asmenys, atsakingi už korupcijos prevenciją ir kontrolę;
 - kai kurios įstaigos korupcijos rizikos analizės atlikimo metu dar neturėjo antikorpucijos programų.

Korupcijos rizika atskirose veiklos srityse. Išanalizavus asmenų skundus, pranešimus, valstybinio audito išvadas, sociologinių tyrimų rezultatus, ikiteisminių tyrimų metu gautą informaciją, 2006 metais atliktos tam tikrų sričių, procedūrų korupcijos rizikos analizės:

- valstybinės priešgaisrinės priežiūros organizavimo ir vykdymo (objektų priešgaisrinės būklės kontrolės, statybų priežiūros, ikiteisminio gaisrų tyrimo);
- teisės eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas įgijimo;
- brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos;
- licencijavimo:
 - kvalifikacinių leidimų dirbti žemės reformos darbus išdavimo – Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus apskričių administracijos;
 - leidimų steigti laikinojo prekių saugojimo sandėlius (importo ir eksporto terminalus) – Muitinės departamentas;
 - leidimų steigti laisvuosius sandėlius – Muitinės departamentas;
 - leidimų teikti muitinės tarpininko paslaugas išdavimo – Muitinės departamentas;
 - didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo – Vilniaus, Panevėžio, Šiaulių, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybės;
 - mažmeninės prekybos tabako gaminiais licencijavimo – Vilniaus, Panevėžio, Šiaulių, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybės;
 - skirtų realizuoti netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo licencijavimo – Vilniaus, Panevėžio, Šiaulių, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybės;
 - nefasotų naftos produktų prekybos licencijavimo – Vilniaus, Panevėžio, Šiaulių, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybės;
 - priešgaisrinės įrangos gamybos ir jos techninės priežiūros licencijavimo – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas;
 - Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžių įstaigų – Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos, Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklos tarnybos, Radiacinės saugos centro – vykdomo licencijavimo.

Šių korupcijos rizikos analizių metu nustatyti teisinio reglamentavimo trūkumai, kurie sudarė sąlygas korupcijai. Įstaigoms pateikta daugiau kaip šimtas konkrečių rekomendacijų nustatytiems trūkumams šalinti.

Pastaruoju metu korupcijos prevencija vykdoma lygiagrečiai baudžiamajam persekiojimui, tokiu būdu kompleksiskai taikomos visos kovos su korupcija priemonės. Pavyzdžiui:

- pradėjus ikiteisminį tyrimą dėl valstybinę priešgaisrinę priežiūrą organizuojančių ir vykdančių pareigūnų veiklos, atlikta korupcijos rizikos analizė, kurios metu nustatyta, kad skirtingų sričių funkcijas pavedama atlikti tiems patiems Valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspekcijos (VPPI) pareigūnams. Neretai pasitaiko, kad tas pats pareigūnas prižiūri objekto statybą, vėliau inspektuoja to paties jau eksploatuojamo statinio priešgaisrinę būklę ir gaisro atveju atlieka ikiteisminį tyrimą. Tai didina korupcijos riziką, sudaro galimybes nuslėpti darbo trūkumus, gaisro priežastimi pripažinti ne priešgaisrinės saugos reikalavimų nesilaikymą, o kitas aplinkybes. Taip pat nustatyta, kad tarpusavyje nesuderintos kai kurios Priešgaisrinės saugos ir Statybos įstatymų nuostatos, rasta trūkumų Vyriausybės nutarimuose ir PAGD direktoriaus patvirtintose tvarkose, pateikti pasiūlymai juos keisti. Remiantis STT pateikta informacija, parengta Valstybinės priešgaisrinės priežiūros vykdymo ir organizavimo tobulinimo koncepcija, kurios tikslas – nustatyti valstybinės priešgaisrinės priežiūros sistemos pertvarkymo principus, priemones ir jų įgyvendinimo strategiją. Pagrindinis koncepcijos uždavinys – apibrėžti valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų dalyvavimą objektų priešgaisrinės būklės, ikiteisminio tyrimo, licencijuojamos veiklos priežiūros, statybos proceso kontrolės ir statinio saugos bei paskirties dokumentų leidybos procedūrose;

▪ pradėjus ikiteisminį tyrimą dėl galimo piktnaudžiavimo organizuojant ir vykdant brandos egzaminus, atlikta korupcijos rizikos analizė, kurios metu pastebėta, kad nenustatyti specialistų ir recenzentų paieškos bei atrankos kriterijai baigiamųjų brandos egzaminų užduotims rengti bei jas recenzuoti; nedetalizuota ir neaiški darbo grupės bei recenzentų veiklos kontrolė; nereglamentuota vokų apskaitos bei panaudotų/nepanaudotų, sugadintų vokų ar jų kopijų gražinimo bei naikinimo tvarka, nėra aiškios Nacionalinio egzaminų centro (NEC) kontrolės; nėra detalios reglamentuotos baigiamųjų brandos egzaminų užduočių pervežimo bei paskirstymo savivaldybių švietimo skyriams, egzaminų centrams/mokykloms tvarkos; nenustatyti pervežimo paslaugas teikiančių subjektų pasirinkimo kriterijai, subjektų, atliekančių baigiamųjų brandos egzaminų užduočių pervežimą ir paskirstymą, atsakomybė ir kt. Siekiant sumažinti korupcijos riziką, rekomenduota pašalinti minėtus trūkumus ir pasiūlyta svarstyti galimybes:

- perkelti baigiamųjų brandos egzaminų užduočių rengimą, pateikimą vartotojui ir pristatymą švietimo įstaigoms į elektroninį formatą, atitinkamomis technologinėmis priemonėmis užtikrinant jos administravimo ir perdavimo saugumą;

- informaciją, susijusią su brandos egzaminų parengiamaisiais darbais ir galutinėmis užduotimis, įtraukti į įslaptintos informacijos kategorijų sąrašą ir tokiu būdu užtikrinti maksimaliai tinkamą tokios informacijos apsaugą ir atsakomybę.

KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMOS

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsniu, kovos su korupcija programų įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja įstaigų vadovai ar šių įstaigų struktūriniai padaliniai arba asmenys, įstaigos vadovo įgalioti vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę įstaigoje, o STT stebi, kaip įgyvendinami jos pateikti pasiūlymai.

Vykdam šią Korupcijos prevencijos įstatymo nuostatą, 2006 metais išanalizuotos 13 įstaigų kovos su korupcija programos:

- Kauno apskrities viršininko administracijos;
- Kauno miesto savivaldybės;
- Klaipėdos miesto savivaldybės;
- Klaipėdos rajono savivaldybės;
- Kretingos rajono savivaldybės;
- Neringos savivaldybės;
- Palangos miesto savivaldybės;
- Panevėžio miesto savivaldybės;
- Plungės rajono savivaldybės;
- Šiaulių miesto savivaldybės;
- Šilalės rajono savivaldybės;
- Šilutės rajono savivaldybės;
- Tauragės rajono savivaldybės.

3 įstaigoms pasiūlyta koreguoti programos įgyvendinimo priemonių planą (Kretingos ir Šilutės rajonų bei Neringos savivaldybėse), 6 - parengti naują kovos su korupcija programą (Klaipėdos ir Palangos miestų bei Klaipėdos, Plungės, Šilalės Tauragės rajonų savivaldybėse).

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 16 straipsniu, valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos privalo:

- pagal kompetenciją įgyvendinti valstybės politiką korupcijos prevencijos srityje;
- užtikrinti, kad būtų vykdomi korupcijos prevenciją nustatančių teisės aktų reikalavimai valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinėse įstaigose;
- pagal kompetenciją rengti ir tvirtinti kovos su korupcija programas;
- nedelsdamos šalinti korupcijos prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimus;
- nesudaryti savo veiksmais ar neveikimu sąlygų korupcinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms;
- mokyti darbuotojus korupcijos prevencijos klausimais.

2006 metais STT atliko šio įstatymo reikalavimų vykdymo vertinimą:

- Klaipėdos savivaldybės administracijoje;
- Klaipėdos apskrities viršininko administracijoje;
- Panevėžio miesto savivaldybėje;

- Vilniaus apskrities viršininko administracijoje;
- Vilniaus miesto savivaldybėje.

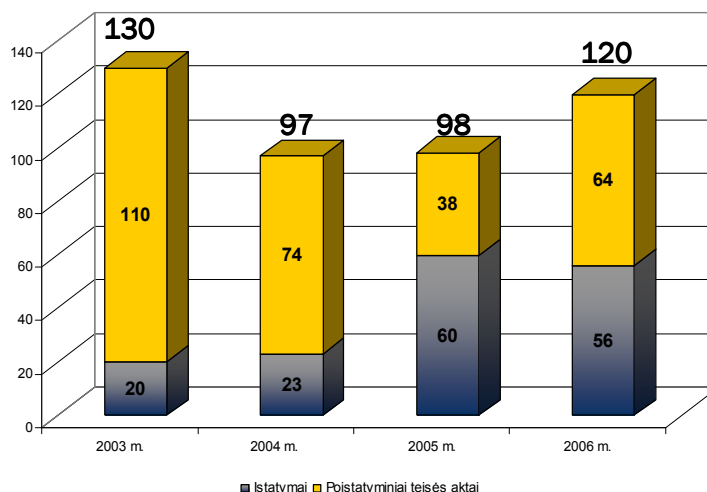
2006 metais šioms įstaigoms pateiktos rekomendacijos dėl antikorupcinių priemonių rengimo, įgyvendinimo ir stebėsenos.

ANTIKORUPCINIS TEISĖS AKTŲ VERTINIMAS

Vadovaudamasi Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsniu, 2006 metais STT įvertino 120 teisės aktų ar jų projektų, 2005 metais – 98, 2004 metais – 97, o 2003 metais – 130 įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų ar jų projektų.

Nuo 2003 metų STT atliko 445 teisės aktų ar jų projektų antikorupcinį vertinimą, t. y. kasmet vidutiniškai po 110 teisės aktų.

2003–2006 metais antikorupciniu požiūriu įvertinti teisės aktai ar jų projektai

Bendras antikorupciniu požiūriu įvertintų teisės aktų ir jų projektų skaičius, palyginti su 2005-aisiais, padidėjo 22 proc. 2006 metais beveik dvigubai padidėjo antikorupciniu požiūriu įvertintų poįstatyminių teisės aktų skaičius, o antikorupciniu požiūriu įvertintų įstatymų skaičius išliko beveik nepakitęs.

Pažymėtina, kad 2006 metais didžiąją antikorupciniu požiūriu vertintų teisės aktų ar jų projektų dalį sudarė sudėtingi ir didelės apimties teisės aktų projektai.

Mūsų nuomone, 2006 metais sudėtingiausi antikorupcinio vertinimo požiūriu arba turintys didelę reikšmę valstybės ekonomikai buvo šie teisės aktai ir jų projektai:

- Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 22, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 51, 53, 54, 56, 57, 61, 65, 72 straipsnių, VI skyriaus ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XP-983;
- Farmacijos įstatymo projektai (Nr. XP-790(2); Nr. XP-790(3) ir Nr. XP-1380);
- Gamtinių dujų įstatymo projektas Nr. XP-69(3);
- Koncesijų įstatymas;
- Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 4, 5, 12, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektai (Nr. XP-737 ir Nr. XP-737(3));
- Teritorijų planavimo įstatymo 1, 2, 7, 10, 12, 15, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektai (Nr. XP-715(2) ir Nr. XP-715(3));
- Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 81 ir 161 straipsniais įstatymo projektas Nr. XP-542(2);
- Žemės įstatymo 6, 29, 45, 45, 46 ir 47 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XP-769(2);
- Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinojo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai Nr. XP-651 ir Nr. XP-385.

Pateikiame keletą antikorpucinio teisės aktų ar jų projektų vertinimo pavyzdžių:

- atlikus **Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinojo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų Nr. XP-651 ir Nr. XP-385** antikorpucinį vertinimą, nustatyta, kad minėtais teisės aktų projektais siūlomos nuostatos gali paskatinti lengvatinėmis sąlygomis (pirmumo teise) įsigytos valstybinės žemės ūkio paskirties žemės perpardavinėjimą, turint tikslą gauti pajamas ne iš žemės ūkio veiklos, o iš žemės pirkimo (įsigijimo iš valstybės) ir pardavimo (perleidimo kitiems asmenims) kainų skirtumo. Todėl Seimo Antikorpucijos komisijai pateikti pasiūlymai Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinajame įstatyme nustatyti, kad žemę, įsigytą pagal Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinąjį įstatymą pasinaudojant pirmumo teise, perleidus kitiems asmenims, šiai žemei ir toliau (nustatytą laiką) būtų taikomi pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimo apribojimai;

- atlikus **Žemės įstatymo ir Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1057 patvirtintos Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo įgyvendinimo tvarkos** antikorpucinį vertinimą, nustatyta, kad minėtų teisės aktų nuostatos sudaro sąlygas lengvatinėmis sąlygomis įsigyti žemę siūlant valstybinės svarbos projektais pripažinti ekonominius ar kitus projektus, kurių pripažinimo tokiais projektais tvarkos ir kriterijų nereglamentuoja teisės aktai, todėl tokia situacija ekonominių ir kitų projektų pripažinimo valstybinės svarbos projektais srityje šių projektų rengėjams ir kitiems suinteresuotiems asmenims sudaro antikorpuciniu požiūriu ydingas sąlygas nepagrįstai veikti savo nuožiūra. Seimo Antikorpucijos komisijai pasiūlyta spręsti klausimą dėl atitinkamų antikorpuciniu požiūriu ydingų Žemės įstatymo ir Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1057 patvirtintos Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo įgyvendinimo tvarkos nuostatų panaikinimo arba skaidraus Ekonominių ar kitų projektų pripažinimo valstybinės svarbos projektais mechanizmo sukūrimo;

- atlikus **Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XP-69(3)** antikorpucinį vertinimą, pateiktos pastabos Seimo Antikorpucijos komisijai ir Seimo Ekonomikos komitetui. Į esmines pastabas atsižvelgta. Pavyzdžiui: atsisakyta nuostatų, sudarysiančių išskirtines ir todėl kitus vartotojus diskriminuojančias prisijungimo prie dujų tinklo sąlygas stambiesiems dujų vartotojams; sudarysiančių išskirtines ir neskaidrias gaunamų dujų kainų apskaičiavimo sąlygas siaurai vartotojų grupei, galinčias turėti įtakos dujų kainos didinimui kitiems vartotojams; atsisakyta kitų nuostatų, galinčių sudaryti sąlygas dviprasmiškam įstatyminių nuostatų taikymui bei diskriminuoti gamtinių dujų vartotojus;

- atlikus **Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 81 ir 161 straipsniais įstatymo projekto Nr. XP-542(2)** antikorpucinį vertinimą, pateiktos pastabos Seimo Audito komitetui. 2006 m. liepos 18 d. Seimui priėmus Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23 straipsnių pakeitimo, 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 81, 161, 191 straipsniais įstatymą Nr. X-771 valstybei ar savivaldybėms priklausančio turto mainai buvo panaikinti;

- STT aktyviai dalyvavo **Farmacijos įstatymo projekto Nr. XP-790** svarstyme ir pateikė esminių pastabų ir pasiūlymų. Seimo Sveikatos reikalų komitetui ir Seimui (plenarinio posėdžio metu) pritarus didžiąjai daliai teiktų pastabų ir pasiūlymų, žymiai sumažintos korupcijos ir piktnaudžiavimo pasireiškimo galimybės įgyvendinant šio įstatymo nuostatas (pavyzdžiui, uždrausta sveikatos priežiūros darbuotojams vykdyti veiksmus, prilygintinus vaistinių preparatų reklamai, ir už tai gauti atlygį pinigais, natūra ar paslaugomis, kurių vertė yra „minimali“, taip pat skatinti sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistus įteikiant jiems simbolines dovanas, atitinkančias jų darbo specifiką.).

- STT atliko galiojančio **Koncesijų įstatymo** (Žin., 1996, Nr. 92-2141; 2003, Nr. 70-3163) antikorpucinį vertinimą, tačiau į esmines pastabas nebuvo atsižvelgta. Pavyzdžiui, neatsižvelgta į pasiūlymą numatyti atvejus ir išlygas, kad suteikus koncesiją vykdyti veiklą visuomenei svarbiose srityse (mokslo, švietimo, kt.) koncesioninkas negali įgyti žemės ar nekilnojamojo turto arba kad su koncesioninku negali būti atsikaitoma nekilnojamuoju turtu.

Antikorpucinio teisės aktų ar jų projektų vertinimo metu pastebima, kad kai kurių teisės aktų ar jų projektų nuostatos sudaro (gali sudaryti) sąlygas korupcijai, t. y. nepakankamai reglamentuojamos nuostatų taikymo procedūros, kurios lemia ydingus dviprasmiškumus, nepagrįstai išplečiamos nuostatos įgyvendinančių arba jų įgyvendinime dalyvaujančių asmenų galimybės priimti sprendimus savo nuožiūra, sukuriamos sąlygos piktnaudžiavimui ir kt. Kad būtų išvengta sąlygų korupcijai, STT pateikė valstybės institucijoms pastabas bei pasiūlymus dėl teisės aktų ar jų projektų tobulinimo.

Pasiūlymai. Siekiant sėkmingai šalinti teisės aktuose esančias spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai, tikslinga priimti Korupcijos prevencijos įstatymo 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (XP-1876). Projektas parengtas pagal STT pasiūlymus, pateiktus darbo grupei, sudarytai Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2006 m. birželio 7 d. sprendimu Nr. 963 „Dėl darbo grupės teisės aktų ir jų projektų antikorpucinio bei kriminologinio vertinimo sistemai tobulinti ir jos veiksmingumui didinti sudarymo“, kuriai pavesta parengti teisės akto projektą vieningai teisės aktų ir jų projektų antikorpucinio vertinimo sistemai įgyvendinti. Projekte įtvirtintos nuostatos, kad teisės akto projekto rengėjas įpareigotas privalomai atlikti teisės akto projekto antikorpucinį vertinimą; numatyta galimybė teisės aktų ir jų projektų antikorpuciniam vertinimui pasitelkti kitas valstybės institucijas ar mokslo įstaigas.

NACIONALINĖS KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Vadovaudamasi Korupcijos prevencijos įstatymo 7 ir 15 straipsniais, STT:

- dalyvauja Vyriausybei rengiant Nacionalinę kovos su korupcija programą (NKKP);
- teikia pasiūlymus dėl NKKP papildymo ir pakeitimo;
- dalyvauja Vyriausybei vykdant valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos koordinavimo bei kontrolės korupcijos prevencijos srityje funkcijas;
- savarankiškai įgyvendina NKKP numatytas priemones pagal savo kompetenciją.

STT atliko NKKP įgyvendinimo priemonių plano vykdymo 2006 metais stebėseną. Preliminarūs stebėsenos rezultatai:

Sritis	Numatyta	Įgyvendinta	Įgyvendinta iš dalies	Neįgyvendinta
Priemonės korupcinių teisės pažeidimų tyrimo srityje	7	3	1	3
Priemonės korupcijos prevencijos srityje	29	15	9	2
Priemonės antikorpucinio visuomenės švietimo ir visuomenės paramos srityje	10	4	6	-
Iš viso:	46*	22	16	5

* 3 priemonių vykdymas nevertintas, nes neįvyko juridiniai faktai, su kuriais siejamas priemonių vykdymas.

NKKP įgyvendinimo priemonių plane buvo numatytos 6 priemonės, už kurių vykdymą kaip pagrindinė institucija buvo atsakinga STT, iš jų 4 įgyvendintos, 1 įgyvendinta iš dalies ir 1 neįvykdyta (įgyvendinant NKKP II skyriaus 41 p. STT buvo pavesta parengti ir įgyvendinti asmens (šeimoms) vartojimo bei kitų išlaidų deklaravimo tvarkos, taikomos asmenims, atitinkantiems tam tikrus rizikos kriterijus, projektą. STT iniciatyva sudaryta darbo grupė, kuriai buvo pateikti Baudžiamojo kodekso, Mokesčių administravimo įstatymo, Valstybės tarnybos įstatymo, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo ir Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymų pakeitimo ir papildymo projektai, iš jų darbo grupės sprendimu Seimo valdybai pateikti Gyventojų turto deklaravimo įstatymo ir Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymų pakeitimo ir papildymo projektai).

Išanalizavus galima konstatuoti, kad didžiausia NKKP įgyvendinimo priemonių plano vykdymo problema – priemonės vykdomos formaliai, nėra nustatytų kriterijų priemonių įgyvendinimui vertinti, nemaža dalis priemonių vykdytos nesilaikant nustatytų terminų, neskirta lėšų priemonėms įgyvendinti.

Pasiūlymai. Siekiant padidinti kovos su korupcija priemonių įgyvendinimo efektyvumą, būtina NKKP įgyvendinimui taikyti tokius pačius principus (koordinavimo ir kontrolės mechanizmus), kaip ir kitoms Vyriausybės programos priemonėms:

- užtikrinti kovos su korupcija priemonių įgyvendinimą laiku;
- nustatyti aiškius priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijus;
- numatyti lėšas (asignavimus) priemonėms įgyvendinti;
- užtikrinti priemonių įgyvendinimo kontrolę;
- numatyti atsakomybę už priemonių neįgyvendinimą.

ASMENŲ, SIEKIANČIŲ EITI ARBA EINANČIŲ PAREIGAS VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBĖS ĮSTAIGOSE PATIKRINIMAS

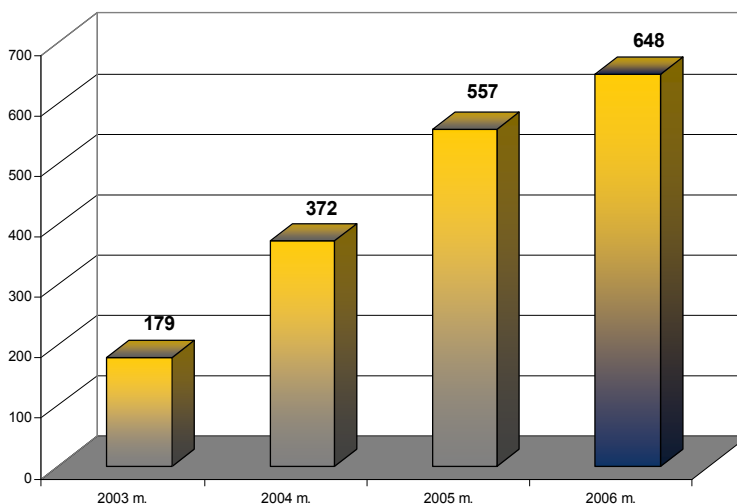
Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsniu ir Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1484 „Dėl informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje, pateikimo tvarkos patvirtinimo“ nuostatomis, 2006 metais patikrinti 648 siekiantys eiti ar einantys pareigas asmenys, dėl kurių prašymus pateikė:

- Lietuvos Respublikos Prezidento Kanceliarija;
- Seimas;
- Vyriausybė;
- Aplinkos ministerija;
- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija;
- Susisiekimo ministerija;
- Sveikatos apsaugos ministerija;
- Švietimo ir mokslo ministerija;
- Ūkio ministerija;
- Vidaus reikalų ministerija;
- Žemės ūkio ministerija;
- Generalinė miškų urėdija;
- Klaipėdos apskrities viršininko administracija;
- Muitinės departamentas;
- Nacionalinė mokėjimo agentūra;
- Panevėžio miesto savivaldybė;
- Policijos departamentas;
- Statistikos departamentas.

Privaloma tvarka patikrinti 166 asmenys, t. y. asmenys, siekiantys eiti pareigas, į kurias skiria Seimas, Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Vyriausybė arba Ministras Pirmininkas, taip pat valstybės ir savivaldybių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, viceministrų, ministerijų valstybės sekretorių, ministerijų sekretorių, skiriamų savivaldybių merų pavaduotojų, ministerijoms pavaldžių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų pareigas.

Surinkta ir pateikta informacija dėl 18 einančių pareigas asmenų.

Patikrinti asmenys, siekiantys eiti arba einantys pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose

2006 metais, palyginti su 2005-aisiais, patikrinta apie 16 proc. daugiau asmenų, siekiančių eiti arba einančių pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose.

Siekiant užtikrinti visapusišką asmens tinkamumo eiti pareigas įvertinimą, būtina tobulinti informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės tarnyboje, paklausimo ir pateikimo tvarką:

- numatyti konkretų sąrašą subjektų, kurie turi teisę kreiptis su prašymais patikrinti asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės tarnyboje, įgaliojimų tokiems subjektams suteikimo tvarką;

- nustatyti konkrečius kriterijus, kada laikoma, kad asmuo yra netinkamas eiti pareigas valstybės tarnyboje;
- nustatyti konkrečius motyvus, kada privalomai yra tikrinami asmenys, jau einantys pareigas valstybės tarnyboje;
- sutrumpinti informacijos pateikimo terminus.

ANTIKORUPCINIS VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS

Tikslas – didinti visuomenės informuotumą apie korupciją

2006 metais antikorupcinio visuomenės švietimo bei informavimo srityje:

- reorganizavus Korupcijos prevencijos valdybą, Viešųjų ryšių skyriui suteiktas savarankiško struktūrinio padalinio statusas;
- sustiprintas antikorupcinis visuomenės švietimas regionuose – teritoriniuose padaliniuose įsteigtos pareigybės ir paskirti pareigūnai, atsakingi už korupcijos prevenciją ir antikorupcinį visuomenės švietimą bei informavimą.

2006 metais antikorupciniam visuomenės švietimui ir informavimui įgyvendinti skirta apie 2 proc. STT biudžeto.

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ANTIKORUPCINIS ŠVIETIMAS

2006 metais valstybės ir savivaldybių institucijų prašymu surengti 28 antikorupcinio švietimo seminarai:

- Užsienio reikalų ministerijoje;
- Tauragės apskrities viršininko administracijoje;
- Kauno miesto savivaldybėje;
- Kauno rajono savivaldybėje;
- Klaipėdos miesto savivaldybėje;
- Pagėgių savivaldybėje;
- Plungės rajono savivaldybėje;
- Šilutės rajono savivaldybėje;
- Tauragės savivaldybėje;
- Vilniaus miesto savivaldybėje;
- Panevėžio miesto vyriausiam policijos komisariate;
- Šiaulių miesto vyriausiam policijos komisariate;
- Valstybės sienos apsaugos tarnybos Šiaulių rinktinėje;
- Muitinės darbuotojų mokymo centre;
- Šiaulių apskrities ligoninėje;
- Lietuvos verslo paramos agentūroje.

Seminarų metu šių institucijų darbuotojai supažindinti su korupcijos reiškiniu, priežastimis, daroma žala, pagrindinėmis kovos su korupcija sistema, kryptimis ir naujausiais korupcijos tyrimų rezultatais. Seminarų metu nagrinėti konkretūs ir aktualūs kovos su korupcija klausimai.

ANTIKORUPCINIS ŠVIETIMAS BENDROJO LAVINIMO IR AUKŠTOSIOSE MOKYKLOSE

2006 metais STT darbuotojai kartu su savivaldybių švietimo skyrių atstovais supažindino Vilniaus, Kauno, Alytaus miestų, Šiaulių ir Panevėžio rajonų bendrojo lavinimo mokyklų vadovus su antikorupcinio ugdymo metodine priemone „Antikorupcinio ugdymo galimybės bendrojo lavinimo mokykloje“ ir pateikė rekomendacijas dėl jos įdiegimo.

Nepaisant to, kad NKKP buvo numatyta priemonė „ugdyti antikorupcinio elgesio kultūrą bendrajį vidurinį išsilavinimą ir pirminį profesinį išsilavinimą įgyjantiems asmenims“, antikorupcinis ugdymas į bendrojo ugdymo programas įtrauktas tik 12 iš daugiau kaip dviejų tūkstančių bendrojo lavinimo mokyklų. Siekdami sukurti vaikų ir jaunimo antikorupcinio švietimo sistemą, manome, kad antikorupcinis ugdymas turi būti privalomas, todėl reikalinga papildyti socialinių dalykų (pilietinis ugdymas, istorija, politologija, etika) programas antikorupcijos temomis.

2006 metais buvo tęsiamas bendradarbiavimas su šalies universitetais:

- Mykolo Romerio universitetas antikorupcinėmis paskaitomis papildė Kriminologijos kurso programą;
- parengtos ir pateiktos rekomendacijos dėl antikorupcinio švietimo integravimo į Klaipėdos universiteto studijas;
- pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutu (TSPMI), pagal kurią STT siūlo TSPMI studentams baigiamųjų darbų temas, atlieka bendrus korupcijos kaip socialinio reiškinių tyrimus.

ANTIKORUPCIJOS RENGINIAI

Kad paskatintų moksleivių antikorupcines iniciatyvas, nuo 2004 metų STT organizuoja Jungtinių Tautų paskelbtos Antikorupcijos dienos minėjimą bendrojo lavinimo mokyklose. 2005 metais šiame renginyje dalyvavo dešimt Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų, 2006 metais – 59 Kauno, Klaipėdos, Vilniaus, Panevėžio ir Šiaulių apskričių bendrojo lavinimo mokyklų.

2006 metais sukurta socialinė vizualinė reklama „Nebūk abejingas korupcijai“, kuri buvo transliuojama Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos viešajame transporte.

Surengtas centrinės ir regioninės žiniasklaidos žurnalistų tiriamosios žurnalistikos straipsnių antikorupcijos tema konkursas „Žiniasklaida prieš korupciją“.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Tikslas – stiprinti bendradarbiavimą su užsienio valstybių institucijomis, kovojančiomis su korupcija, ir plėtoti geriausios patirties mainus ir sklaidą

2006 metais plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą:

- atstovauta Europos Sąjungos ir antikorupcinę veiklą vykdančiose institucijose;
- dalyvauta Jungtinių Tautų ir kitų tarptautinių organizacijų organizuojuose renginiuose, skirtuose kovai su korupcija;
- bendradarbiauta su nuolatiniais užsienio partneriais keičiantis kovos su korupcija patirtimi;
- kartu su Jungtinių Tautų, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija aktyviai dalyvauta perduodant Lietuvos ir STT kovos su korupcija patirtį pereinamojo laikotarpio valstybėms.

DAUGIAŠALIS BENDRADARBIAVIMAS

Projektai. 2006 metais įgyvendinti šie tarptautiniai projektai:

- tęstinis Europos Sąjungos finansuojamo 2005 metų Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektas „Kovos su korupcija stiprinimas“, skirtas STT pagrindinėms veiklos sritims – korupcijos prevencijai, baudžiamajam persekiojimui ir antikorupciniam švietimui – stiprinti.
- Europos kovos su sukčiavimu biuro (OLAF) 2006 metų subsidijų programos finansuojamas įrangos įsigijimo projektas;
- tęstinis Jungtinių Tautų vystymo programos finansuojamas projektas „Skaidrumo ir atskaitomybės didinimas viešajame administravime“;
- tęstinis Jungtinių Tautų vystymo programos finansuojamas projektas „Korupcijos prevencija šviečiant, informuojant ir sąmoninant visuomenę“;
- Jungtinių Tautų vystymo programos finansuojamas projektas „Jungtinių Tautų Konvencijos prieš korupciją ratifikavimas Lietuvoje: Lietuvos antikorupcinės teisinės ir institucinės sistemos atitikties apžvalga“.

Renginiai. 2006 metais atstovauta tarptautinių organizacijų renginiuose:

- Jungtinių Tautų Tarptautinės kovos su korupcija institucijų asociacijos (IAACA) konferencijoje (Kinija);
- Vyriausybės delegacijos sudėtyje Jungtinių Tautų Konvencijos prieš korupciją šalių konferencijos pirmojoje sesijoje, kurios metu buvo svarstomi Konvencijos įgyvendinimo bei techninės pagalbos teikimo klausimai (Jordanija);
- Europos policijos priežiūros ir kovos su korupcija institucijų (Europos antikorupcinio tinklo (EPAC/EACN)) metinėje konferencijoje (Vengrija), kurios metu buvo įsteigtos keturios darbo grupės; vienai iš jų – Antikorupcinių institucijų bendri standartai ir geroji patirtis – pirmininkauja Lietuvos STT ir Latvijos korupcijos prevencijos ir kovos su korupcija biuras (Latvijos KNAB);

- Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO/OECD) Antikorupcinio tinklo renginiuose, skirtuose kovos su korupcija geriausios praktikos sklaidai pereinamojo laikotarpio šalims: Gruzijos antikorupcinio sektoriaus pažangos vertinime pagal Stambulo antikorupcinį veiksmų planą (Gruzija), OECD Monitoringo grupės susitikime (Prancūzija);
- Valstybių grupės prieš korupciją (GRECO) 30-ame ir 31-ame plenariniuose posėdžiuose. Serbijos ir Juodkalnijos korupcijos situacijos pirmojo ir antrojo etapo vertinimo aptarime (Strasbūras). GRECO organizuotų mokymų metu keistasi patirtimi politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės klausimais;
- Europos Tarybos konferencijoje „Korupcija ir demokratija“, kurios metu su darbo grupių nariais keistasi patirtimi politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės, lobistinės veiklos, interesų konfliktų, politinės korupcijos tyrimo (žiniasklaidos vaidmens) klausimais;
- su Europos Komisijos Kovos su sukčiavimu biuru (OLAF) bendradarbiaujančių institucijų viešųjų ryšių atstovų tinklo (OAFCN) susitikimuose.

DVIŠALIS BENDRADARBIAVIMAS

2006 metais STT bendradarbiavo su:

- Latvijos korupcijos prevencijos ir kovos su korupcija biuru (KNAB) – Europos antikorupcinio tinklo (EPAC/EACN) plėtros, bendrų projektų trečiosioms šalims rengimo, politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės ir kitais klausimais;
- Austrijos vidaus reikalų ministerijos Vidaus tyrimų biuru – Europos antikorupcinį tinklo (EPAC/EACN) plėtros klausimais;
- Didžiosios Britanijos ambasada Lietuvoje – korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atskleidimo ir tyrimo bei STT darbuotojų kvalifikacijos kėlimo klausimais.
- 2006 metais įsteigtą Lenkijos kovos su korupcija biuru (CBA) – Lietuvos kovos su korupcija sistemos kūrimo patirties perdavimo klausimais;
- Prancūzijos centrinę kovos su korupcija tarnybą (SCPC) – korupcijos prevencijos priemonių tobulinimo klausimais.

BENDRADARBIAVIMAS SU PEREINAMOJO LAIKOTARPIO VALSTYBĖMIS

Atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos užsienio politikos prioritetus, STT teikė pagalbą:

Armėnijai. Bendradarbiaujant su Generaline prokuratūra ir Užsienio reikalų ministerija, įgyvendintas projektas Armėnijos generalinėje prokuratūroje. Jo metu STT ir Generalinės prokuratūros atstovai pasidalino korupcinio pobūdžio veikų atskleidimo ir tyrimo, korupcijos prevencijos sistemos kūrimo, nacionalinių antikorupcinio visuomenės švietimo priemonių rengimo ir įgyvendinimo, kovos su korupcija koordinavimo nacionaliniu ir tarpžinybiniu lygiu, visuomenės įtraukimo į kovą su korupcija, prokuratūros ir ikiteisminio tyrimo įstaigų sąveikos tiriant korupcinius nusikaltimus patirtimi.

Azerbaidžanui. Bendradarbiaujant su Generaline prokuratūra ir Užsienio reikalų ministerija, įgyvendintas projektas Azerbaidžano generalinėje prokuratūroje. Jo metu STT ir Generalinės prokuratūros atstovai pasidalino korupcijos prevencijos priemonių rengimo, kovos su korupcija įstatyminės bazės tobulinimo, antikorupcinio švietimo, baudžiamojo persekiojimo ir prokuratūros bei ikiteisminio tyrimo įstaigų sąveikos, tiriant korupcinius nusikaltimus, tobulinimo patirtimi.

Moldovai. Bendradarbiaujant su JAV teisingumo departamento Užsienio prokurorų ugdymo ir mokymo paramos biuru bei Užsienio reikalų ministerija, vykdytas projektas, skirtas Moldovos kovos su ekonominiais nusikaltimais ir korupcija centro (MKENKC) kovos su korupcija administraciniams gebėjimams ugdyti.

Projekto 1 dalies metu susipažinta su MKENKC padėtimi valdymo, strateginio planavimo ir baudžiamojo persekiojimo srityse, parengtos rekomendacijos bei veiksmų planas MKENKC veiklai tobulinti. Priimta MKENKC aukštų pareigūnų delegacija, kuri buvo supažindinta su Lietuvos kovos su korupcija sektoriumi.

Projekto 2 dalies metu susitikta su aukščiausiais Moldovos Respublikos vadovais: Respublikos Prezidentu, Ministro Pirmininko pavaduotoju, Užsienio reikalų bei Europos integracijos ministru, Kovos su ekonominiais nusikaltimais ir korupcija centro generaliniu direktoriumi, nevyriausybinę organizacijų atstovais.

Ukrainai. Siekiant pasidalinti Lietuvos patirtimi kuriant ir tobulinant valstybės kovos su korupcija sistemą ir nepriklausomą kovos su korupcija instituciją, susitikta su Prezidento sekretoriato Teisės politikos departamento ir Institucinės plėtros politikos departamento vadovais, Parlamento Antikorupcijos, Teisės saugos institucijų veiklos įstatyminių nuostatų komitetų narių grupe, atskirais

Parlamento nariais, besidominčiais kovos su korupcija klausimais; kartu su Ukrainos vidaus reikalų ministerijos, Saugumo tarnybos pareigūnais, Parlamento nariais, nevyriausybių organizacijų atstovais dalyvauta surengtoje apskritojo stalo diskusijoje dėl nepriklausomos kovos su korupcija institucijos įkūrimo Ukrainoje.

PASIŪLYMAI DĖL KOVOS SU KORUPCIJA

Išanalizavusi Lietuvos ir užsienio valstybių kovos su korupcija patirtį, STT kompetetingoms institucijoms teikė pasiūlymus dėl teisinio reglamentavimo ir valstybės valdymo tobulinimo, kad būtų efektyviai šalinamos sąlygos korupcijai.

KORUPCIJOS PREVENCIJA IR ANTIKORUPCINIS ŠVIETIMAS

Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimas

- Nustatyti didžiausią galimą politinei kampanijai (rinkiminei agitacijai) skiriamų lėšų dydį;
- nustatyti, kad didžiąją metinio politinių partijų ir politinių kampanijų biudžeto dalį sudaro valstybės biudžeto dotacijos;
- nustatyti aiškią politinės partijos nario mokesčio surinkimo ir deklaravimo tvarką, šio mokesčio dydį ir periodiškumą;
- numatyti galimybę fiziniams asmenims remti partijų veiklą pervedant dalį metinio gyventojo pajamų mokesčio;
- drausti juridinių asmenų aukas politinėms partijoms ir kandidatams.

Politinė agitacija

- Drausti klaidinančią, paslėptą ir audiovizualinę politinę reklamą bei aiškiai apibrėžti kitas politinės reklamos formas;
- viešai skelbti informaciją apie politinę reklamą ir deklaruoti jos finansavimo šaltinius.

Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolė

Sukurti mechanizmą, leidžiantį nustatyti esminius politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo pažeidimus iki galutinių rinkimų rezultatų paskelbimo.

Lobistinė veikla

- Tobulinti lobistinę veiklą reglamentuojančius teisės aktus skatinant teisėtos įtakos (lobizmo) plėtrą (keisti lobistinės veiklos sąvoką, išskirti lobistų rūšis, mažinti veiklos mokesťį, supaprastinti lobistų registraciją ir kt.);
- parengti lobistinės veiklos etikos kodeksą.

Imunitetai

Nustatyti tokią politikų, advokatų ir kitų profesijų atstovų veiklos garantijų sistemą, kuri nebūtų kliūtis atskleidžiant ir tiriant korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.

Efektyvios ir skaidrios administracinės procedūros ir paslaugos

- Siekiant efektyvesnio valdymo, deleguoti privačiam sektoriui ar panaikinti valstybei nebūdingas, verslo subjektų ir fizinių asmenų veiklą varžančias, dubliuojamas sritis;
- diegti e-valdžios paslaugas – užtikrinti elektroninio parašo nuostatų praktinį įgyvendinimą, sudaryti sąlygas greitai ir patogiai susirasti ir pasinaudoti pageidaujamos viešosiomis paslaugomis, gauti dominančią viešąją informaciją be tiesioginio kontakto su valstybės tarnautoju;
- įgyvendinti „vieno langelio“ principą;
- nustatyti minimalų teikiamų dokumentų skaičių ir nereikalauti informacijos, kuria disponuoja valstybė;
- nustatyti minimalų tarpinių sprendimų skaičių;
- nustatyti minimalius terminus administraciniams sprendimams priimti ir kitiems teisės aktuose nustatytiems viešojo administravimo subjekto veiksams atlikti;
- panaikinti rinkliavas ar kitokį atlygį už administracines ar viešąsias paslaugas, siekiant išvengti dvigubo mokesčių mokėtojų apmokestinimo, arba jas nustatyti minimalias;
- nustatyti ir diferencijuoti rinkliavas už administracinių sprendimų, paslaugų teikimą pagal jų priėmimo ar suteikimo laiką;
- įgyvendinti tarptautinių audito institucijų (INTOSAI) viešojo sektoriaus vidaus audito kontrolės standartus – nustatyti tipines audito procedūras, skirtas korupcijos rizikai įvertinti.

Valstybės tarnybos personalo politika

- Užtikrinti, kad asmenys, siekiantys eiti arba einantys pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje būtų nepriekaištingos reputacijos;
- priimti teisės aktus, kuriuose būtų įtvirtintos valstybės tarnautojų ir jiems prilygintų asmenų elgesio normos, detalizuota elgesio tyrimo bei nuobaudų taikymo tvarka;
- įdiegti elgesio rizikos vertinimo sistemą, kuri apimtų priimamą į valstybės tarnybą ir joje dirbančių asmenų patikimumo įvertinimą.

Atsakomybė

- Identifikuoti antikorpuciniu požiūriu rizikingiausias profesijas ar pareigybes ir jas einančius asmenis prilyginti valstybės tarnautojams;
- reglamentuoti valstybės tarnautojų ir jiems prilygintų asmenų gyvenimo pagal pajamas patikrinimo sistemą;
- nustatyti individualią atsakomybę priimant kolegialius sprendimus.

Teisėkūra

- Įpareigoti teisės akto projekto rengėją privalomai atlikti teisės akto projekto antikorpucinį vertinimą;
- numatyti galimybę teisės aktų ir jų projektų antikorpuciniam vertinimui pasitelkti kitas valstybės institucijas ar mokslo įstaigas.

Antikorpucinis švietimas

Sukurti vaikų ir jaunimo antikorpucinio švietimo sistemą – papildyti socialinių dalykų (pilietinis ugdymas, istorija, politologija, etika) programas antikorpucijos temomis.

BAUDŽIAMASIS PERSEKIOJIMAS

Baudžiamasis kodeksas

- Nustatyti arba atsisakyti termino, per kurį asmuo, pasiūlęs, pažadėjęs, davęs kyšį, gali pranešti apie tai teisėsaugos institucijai ir būtų atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą;
- nustatyti piktnaudžiavimą ir kaip baudžiamąjį nusižengimą;
- detalizuoti turtinės žalos dydį (ribas) nusikalstamose veikose valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, t. y. nustatyti minimalų turtinės žalos dydį baudžiamajai atsakomybei atsirasti bei mažinti turtinės žalos dydį, nuo kurio veika būtų laikoma nusikaltimu.

Baudžiamojo proceso kodeksas

- Numatyti galimybę ikiteisminį tyrimą atliekančioms institucijoms tiriant nusikalstamas veikas, numatytas BK 225 straipsnio 4 dalyje ir 227 straipsnio 3 dalyje, taikyti BPK 159 straipsnyje nustatytą procesinę prievartos priemonę – atlikti nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus;
- sudaryti sąlygas ikiteisminio tyrimo metu būtinais atvejais nedelsiant taikyti procesinę prievartos priemonę – slaptą sekimą;
- numatyti galimybę taikyti anonimiškumą nukentėjusiajam ar liudytojui dalyvaujant procese dėl apysunkio nusikaltimo, nurodyto BK XXXIII skyriuje, taip pat dėl apysunkių korpucinio pobūdžio nusikalstamų veikų;
- įtvirtinti ikiteisminio tyrimo nutraukimo atvejį, kai yra BK 227 straipsnyje 4 dalyje nustatytos asmens atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą sąlygos ir pagrindai;
- įtvirtinti nuostatą, kad nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą būtų numatytas ir ikiteisminio tyrimo metu surinktų duomenų apie padarytus administracinius teisės pažeidimus ar drausminius nusižengimus perdavimas atitinkamoms institucijoms dėl atsakomybės taikymo.

Valstybės registru įstatymas

Nustatyti, kad registro tvarkymo įstaiga netvarkytų priimtų užklausų ir perduotų registro duomenų apskaitos, kai registro duomenys teikiami operatyvinės veiklos subjektams, naudojantiems registro duomenis jiems pavestoms operatyvinėms funkcijoms atlikti, užtikrintų tinkamą teisėsaugos institucijų aprūpinimą informacija, operatyvinės veiklos konspiracijos ir konfidencialumo principų bei Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatų įgyvendinimą.

2007 metais bus toliau plėtojama veikla pagal nustatytas prioritетines veiklos kryptis, tęsiamas vidaus valdymo sistemos pertvarkymas, stiprinamas bendradarbiavimas su teisэsaugos ir kitomis valstybэs institucijomis atskleidžiant ir tiriant korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, rengiant ir įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones, taip pat aktyviai bendradarbiaujama su užsienio šalių antikorupcijos institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis vykdant bendrus projektus, kuriant Europos kovos su korupcija tinklą.
